

SLOVENSKI GOSPODAR

Izhaja vsako sredo.
Cene: Letno Din 32.—, polletno
Din 16.—, četrtletno Din 9.—, ino-
zemstvo Din 64.—.
Poštno-čerkovni rač. 10.603.

LIST LJUDSTVU V POUK IN ZABAVO

Uredništvo in upravništvo: Maribor, Koroška 5.
Telefon 2113.

Cene inseratom: cela stran
Din 2000.—, pol strani Din 1000.—,
četrt strani Din 500.—, 1/8 strani
Din 250.—, 1/16 strani Din 125.—,
Mali oglasi vsaka beseda Din 1.20.

Zadružništvo v stiski.

Občni zbor Zadružne zveze v Ljubljani dne 4. junija, ki ga je mesto odsotnega predsednika dr. Antona Korošca vodil 2. podpredsednik dr. Karel Capuder, je podal jasno sliko velikanskih naporov našega zadružništva, da ohranimo to, kar smo pridobili v desetletjih težkega dela pred svetovno vojno in po vojni.

Gospodarska in denarna kriza in zadružništvo.

Načelstveno poročilo je s kratkimi in krepkimi potezami načrtalo naš gospodarski položaj in trpljenje našega naroda na gospodarskem polju. Revščina je zavladala na kmetih, vasi ne premorejo več za luč v zimskih večerih, naselja ne spravijo skupaj več za sol — kmetove vrednosti pa se prodajajo za vsako ceno. Vse te težke razmere našega naroda čuti tudi naše zadružništvo, zlasti v denarni krizi, ki je postala vedno težja. Zadrugarji, ki sede v načelstvih kreditnih zadrug, vedo, da je posebna bolečina našega zadružništva ta, da ima zvezane roke, ko ne more pomagati tistim, ki so vanj zaupali, ki so zbirali težko zaslužene prihranke za hude čase. Tako ne more zadružništvo, ki je organizirana samopomoč, pomagati najpotrebnejšim. Kdaj bo konec vsega tega, ne vemo.

Živeli smo v pričakovanju, da bo, ko v drugih državah, posegla vmes država, toda to se ni zgodilo. Nakopičevanje denarja je obstojalo naprej, razpoložljivi denar pa so pritegnili privilegirani denarni zavodi. Uredba o varstvu

kmetov iz pretekle jeseni je samo položila kmetu breme z ene rame na drugo, poleg tega pa je dovolila počasno likvidacijo denarnim zavodom, ki je doslej zakonito niso imeli. Vprašanje obrestne mere za kmetijske dolgove je pomenilo za one zadruge, ki so delale z izposojenim denarjem, hud udarec. Glede tega, kdo je zaščiten, so se začeli ponovni spori. Ko je izšla uredba dne 22. novembra o zaščiti denarnih zavodov, je postalo aktualno vprašanje, ali ne kaže, da gre tudi naše zadružništvo, če ne vse, pa vsaj v večini pod zaščito. Mnogo se je o tem razpravljalo, toda zadruge se izlepa niso mogle odločiti za tako zaščito. Nekatere zadruge pa so spoznale, da brez zaščite ne gre. Kar se tiče Zadružne gospodarske banke, njena zamisel sega nazaj v predvojno dobo. Povojne razmere so pospešile hiter razvoj nove banke. Vse do leta 1931 je poslovanje banke stalno naraščalo. Maja 1931 je banka upravljala 1560 milijonov tujega denarja. Toda prišla je znana kriza denarnih zavodov in bilančna vsota se je zmanjšala do letos na 330 milijonov Din. Zmanjšali pa so se tudi bančni posli in primerno seveda tudi zaslužek.

Velik je bil pomen zadružništva doslej, še večji pa bo v bodočnosti. Vsa sedanja doba govori vedno bolj za zadružno idejo. Papeževa okrožnica »Quadragesimo anno« je podčrtala stanovsko ureditev države in skoro pol Evrope ponavlja to misel na najrazličnejše načine. Vsem idejam stanovske ureditve države in načrtnega gospo-

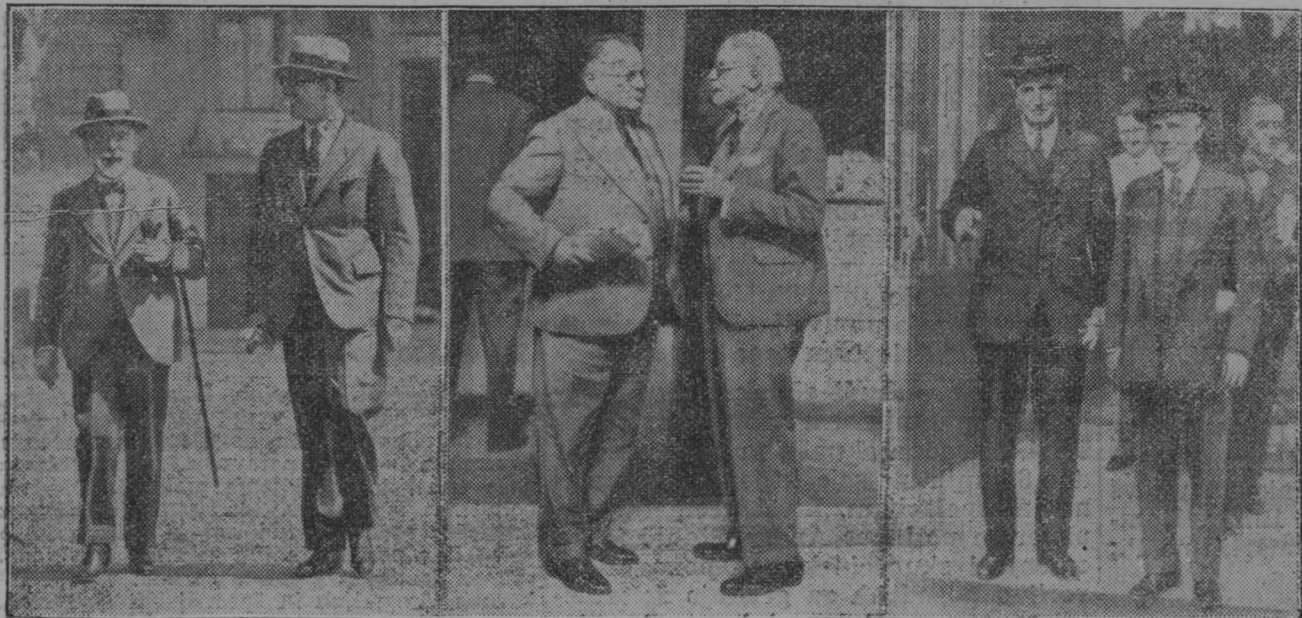
darstva je pripravljalo in pripravlja zadružništvo pot. Kar se posebej tiče našega slovenskega zadružništva, stoji z njim in pade samozavest našega kmeta. Treba je storiti vse, da obdržimo temelje našega naroda, med katere spada tudi naše zadružništvo, močne in zdrave.

Članstvo, računski zaključek, uprava.

Število članic Zadružne zveze je lani naraslo za 10, od 663 na 673. Nanovo je pristopilo 25 članic, odpadlo pa jih je zaradi likvidacije, izključitve in konca kurza 15, tako da znaša čisti prirastek 10 (leta 1932 je znašal prirastek 13). V teh številkah se zrcali tudi kriza v ustanovitvenem gibanju naših zadrug, ker so bile lani gospodarske razmere neizpremenjeno slabe.

Po skupinah so se razdelile ob koncu leta 1933 zadruge sledeče (v oklepajih podatki za l. 1932): kreditne 339 (336), mlekarke 34 (36), živinorejske 57 (57), kmetijske strojne 38 (37), zadružne elektranne 23 (23), vinarske 10 (10), vodovodne 12 (12), nabavne in konzumne 82 (75), stavbinske 30 (30), obrtne 26 (28), razne 20 (17) in osrednje 3 (3). Po okoliših sodišč so se zadruge razdelile sledeče: okrožno sodišče Ljubljana 268 (268), okrožno sodišče Novo mesto 106 (105), Celje 117 (112), Maribor 162 (160) in Hrvatska 20 (20).

Primerjava računskih zaključkov za 1933 in 1932 ne kaže znatnih izprememb. Bilančna vsota se je celo povečala. Zmanjšalo pa se je lombardno posojilo pri Narodni banki, dočim je reškont ostal neizpremenjen. Med aktivni so se zmanjšale terjatve v tekočem

Z razorožitvene konference v Ženevi. Na sliki stoje od leve proti desni: francoski zunanji minister Barthou in generalni tajnik Massigli; ruski komisar za zunanje zadeve Litvinov z udeležencem posvetovanj; angleški zunanji minister Simon in ameriški odposlanec Davis.

Svetnica kmetske grude sv. Bernardka.

Lepa knjiga, 32 slik na posebnem umetniškem papirju. Cena knjigi 24 Din broširana, in 34 Din vezana. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

računu. V ostalem je bilo stanje 1. 1933 naslednje (v oklepajih podatki za leto 1932, vse v milijonih dinarjev):

Aktiva: Gotovina in Poštna hranilnica 0.02 (0.02), tekoči račun 63.0 (66.3), naložba 125.0 (117.0), efekti 16.3 (16.9), tuji deleži 0.1 (0.1), nepremičnine 0.93 (0.91).

Pasiva: Deleži 1.67 (1.67), rezerve 0.48 (0.43), vloge v tekočem računu 199.4 (195.14), reeskont pri Narodni banki 2.0 (2.0), lombard pri Narodni banki 1.75 (2.012), čisti dobiček 0.03 (0.02).

Čisti dobiček je znašal leta 1933 — 33.502 Din, leta 1932 pa 17.211 Din.

Račun zgube in dobička daje to-le sliko v tisočih Din (v oklepajih podatki za leto 1932):

Dobiček: Upravni dohodki 456 (567), Narodni gospodar 26 (24), obresti 14.220 (15.903), dohodki nepremičnin 245 (238).

Zguba: Upravni stroški 1.142 (1.211), Narodni gospodar 51 (48), obresti 13.420 (15.238), stroški nepremičnin 162 (142), odpisi 117 (21), članarina Glavni zadrugi 25 (25), zadrugi tečaji 13 (15), čisti dobiček 17 (34).

K postavki upravnih stroškov bi bilo omeniti veliko zmanjšanje, ki traja že dalje časa. Zvezini upravni stroški so znašali še leta 1930 — 1.65 milijonov D, pa so se lani znižali na 1.14 mil. Din, kar je skoraj ena tretjina in dokaz zelo varčnega gospodarstva zveze.

Skupni promet še daleč ne dosega onih časov, ko je služila Zveza za denarno izravnavo med svojimi članicami. Leta 1930 je dosegel promet svoj višek z 1.251.5 mil. Din, leta 1932 je znašal še 592.3 mil. Din in se je lani skrčil na 263.2 mil. Din, kar je najnižja svota po vojni.

Soglasno je bilo izvoljeno staro načelstvo, odbor in nadzorstvo.

Upravo Zadrugne zveze tvorijo:

Načelstvo: dr. Anton Korošec, Bogomil Remec, dr. Karel Cepuder, Fr. Gabrovšek, dr. Jakob Mohorič, dr. Franc Schaubach in Valentin Zabret.

Odbor: Anton Cestnik, Celje; Iv. Černoga, Zdoles; Josip Klekl, Črensovci; dr. Josip Leskovar, Maribor; Ivan Lovrač, Podlipovica, Medija-Izlake; Jernej Podbevšek, Škofjaloka; Janez Štrgin, Kaplja vas pri Komendi; dr. Dom. Žvokelj, Kamnik.

Nadzorstvo: Ignacij Zaplotnik, Ljubljana; dr. Anton Breclj, Ljubljana; J. Fatur, Radovljica; Ivan Klemenčič, Ig; Josip Osana, Ljubljana; Jakob Ramovš v Velikih Laščah; Matej Rihar, Kamnik; Martin Steblovnik, Šmartin na P.; dr. Stanko Žitko, Ljubljana.

V NAŠI DRŽAVI.

Naš zunanji minister Jevtič se je odpeljal z razorožitvene konference v Ženevi v Pariz, kjer se je mudil 11., 12. in 13. junija.

Načrt zakona o mestnih občinah bo predložen narodni skupščini meseca junija. Glavne določbe novega zakona so naslednje: Zakon je osnovan za 74 naših mest. Nova mesta se bodo proglašala samo z ukazom kralja. Občinsko upravo v mestni občini bo tvoril mestni svet. Število njegovih članov bo odvisno od števila mestnih prebivalcev. Dve tretjini mestnih svetnikov bosta voljeni na osnovi splošnega, enakega, direktnega in javnega glasovanja po proporciju. Mandati se bodo dodelili na isti način, kakor v podeželskih občinah. Ostala tretjina občinskih svetnikov bo imenovana od nadzorne oblasti. Volitve se bodo vršile vsaka štiri leta. Izvoljen je lahko le oni, ki je star 30 let in biva najmanj 5 let v dotičnem mestu. Pritožbe proti volitvam gredo na Drž. svet. Predsednik občine (župan) je nosilec kandidatne liste, ki je dobila največ glasov. — Posebno poglavje zakonskega osnutka se ranaša na ureditev razmerja občinskih uslužbencev. Zakon vsebuje načelne določbe, ki se morajo v podrobnostih izvesti s posebnim statutom. Temeljna določba zakona je, da se morajo občinski uslužbenci tako v pogledu prejemkov, kakor v pogledu usposobljenosti izenačiti z državnimi uslužbenci. Pokojnine občinskih uradnikov plačujejo mestne občine same, pokojnine za njihove rodbine pa izplačuje notranje ministrstvo iz posebnega za to ustanovljenega fonda. — Upravna nadzorna oblast za občinsko poslovanje je notranje ministrstvo, ki pa lahko nadzorstvo deloma ali v celoti prenese na banske uprave. Notranji minister sme odstaviti župana, podžupana ali tudi ves občinski svet ter razpisati nove volitve, ako ugotovi, da dotični funkcionarji niso vršili svojih dolžnosti, ali so škodovali interesom države. Dve leti po uveljavljenju zakona ne more biti proglašeno nobeno novo mesto. V tej prehodni dobi dveh let se mestno ozemlje lahko spremeni s kraljevim ukazom na predlog notranjega ministra, kasneje pa samo s posebnim zakonom. Za pridobivanje in za izgubo občanstva v mestih veljajo enake določbe kakor pri kmečkih občinah. — Vsi mestni uslužbenci nastavljeni po sedaj veljavnih službenih pragmatikah, se postavijo na razpoložanje. Službene pragmatike se morajo po uveljavljenju zakona prilagoditi določbam tega zakona.

Ponovni — hudi očiitek bivšemu železniškemu ministru v narodni skupščini. Narodna skupščina se je sestala dne 8. junija na sejo, ki je bila posvečena interpelacijam. Bivši prometni minister in poslanec Andra Stanič je na omenjeni skupščinski seji ponovno govoril o pogodbah za gradnjo železniških prog po naši državi, katere je skle-

nil prejšnji prometni minister Lazar Radivojevič. Po Staničevem očitku je oškodoval Radivojevič državo za 800 milijonov Din. Na očitke g. Staniča je odgovoril predsednik vlade Uzunovič in povedal poslancem, da preiskuje slučaj Radivojeviča po sklepu vlade od dne 18. maja letos posebna strokovna komisija.

V DRUGIH DRŽAVAH.

Atentatorska nasilnost avstrijskih hitlerjevcev. Deveti junij je bil po celi Avstriji dan dinamičnih atentatov na železniške proge in moste. Poškodbe prog so tolikanj občutne, da je bil promet po nekaterih ustavljen za nekaj ur, ponekod bodo trajala popravila mostov par dni. Pri vseh številnih napadih ni bilo nobenih človeških žrtev. Ker je v toliki meri ogrožena javna varnost v celi republiki, je sklenila vlada poostreitev izjemnega stanja in bo kaznovan vsak najmanjši prestop, pek s smrtjo. Povečano bo število orožništva in kmetje so se ponudili, da bodo stražili železniške proge prostovoljno. Radi neprestanih vznemirjanj so ljudje po mestih ter večjih krajih tako preplašeni, da se zalagajo z živili. Živiljske potrebščine so v cenah zelo poskočile in vse zahteva, da se odprejo meje za uvoz živil.

Hitler in Mussolini sta se sestala 12. junija na Italijanskem v Ricione.

Čehoslovaška in Romunija sta priznali sovjetsko Rusijo. Omenjene države so že imenovalle svoje poslanike.

Ne željo romuskega kralja bodo spremenili ustavo. Cilj nove ustave bo: poenostavljenje uprave ter zmanjšanje števila senatorjev, poslancev in velikih županov. Na spremembo ustave so načelno pristale vse stranke in bo na njen sestavljen vlada iz vseh strank.

V Belgiji je izbruhnila dne 6. junija vladna kriza. Vlada Brocquevillea je dobila v zbornici nezaupnico, katero so povzročili socialisti, ki so razcepili vladno večino liberalcev in katolikov. — Kralj je poveril sestavo vlade Brocquevillu, ki je že sestavljena.

Ponesrečen državni prevrat v Litvi. V noči od 6. na 7. junij je nameraval 51letni profesor Voldemaras s pomočjo višjih oficirjev državni prevrat na Litvanskem, kjer je predsednik republike Smetona. Puč ni uspel in Voldemarasa so vtaknili pod ključ. Voldemaras se je že bil polastil na sličen način diktature, pri koje krmilu se je držal od leta 1926 do 1929. Voldemaras je fašisti najbolj zagrizen sovražnik Cerkve in prijatelj Nemčije.

★

Pri železniških težkočah, izgubljenem teku, zagatenju, napetosti, zgači, vzpehavanju, tesnobi, bolečinah v čelu, nagnjenju k bluvanju povzročita 1—2 čaši naravne »Franz Josefove« vode temeljito iztrebljenje prebavil. Mnenja bolnišnic izpričujejo, da jemljejo »Franz Josefovo« vodo radi tudi oni, ki morajo dolgo polegati v postelji in jim zelo prija ta voda. »Franz Josefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in špecerijskih trgovinah.

Proč od Boga in Rima. O Hitlerjevi obljubi, da se bo Nemčija vladala po krščanskih načelih, v dejanstvu ni več nobenega sledu. Organizirani nemški narodni socializem ne daje Bogu časti, ki mu gre. To je pokazal na praznik presv. Rešnjega Telesa, ko se v Nemčiji v telovski procesiji ni pojavila niti ena rjava uniforma, niti eden narodno-socialistični znak. Narodni socializem je to procesijo povsod uradno bojkotiral. Javna poslopja so vsa bila brez zastav (v Nemčiji je navada, da se ta dan izobesijo zastave) in tudi mnogo zasebnih hiš ni izobesilo zastav iz strahu pred terorjem narodno-socialističnih napadalnih oddelkov. V deželi Baden je bilo razglašeno, da se sme ta praznik obhajati samo v občinah, kjer je katoliška večina. V tej pokrajini, kakor tudi v drugih krajih se uradništvo ni upalo udeležiti se procesije. V tem večjem številu se je povsod udeležilo procesije katoliško ljudstvo. O narodno-socialistični zagrizenosti tudi pričuje dejstvo, da katoliška društva niti ta dan niso smela nositi uniform, ne razvijati zastav, niti natikati društvenih znakov. Tako je narodni socializem ta praznik pokazal, da je usmerjen ne napram Bogu, marveč proč od Boga. Zato ni čudno, da gre tudi proč od katoliške cerkve. Na to pot so se podali narodni socialisti v Avstriji. To je tista pot, po kateri so pred 30 leti hodili njihovi predniki Schönererjevi vsenemci, ki so tulili po naših krajih svoj »Los von Rom«. Po naših trgih in mestih še živi marsikatera oseba, ki je takrat tulila ta vsenemški krik ter je tudi šla los von Rom. Sedaj so začeli isto pesem na vsa usta trompetati avstrijski narodni socialisti. Trobijo pa jo zlasti na ušesa delavcev, katerim je pa pesem že znana iz ust socialno-demokratskih voditeljev žida dr. Bauerja in njegovih bratcev v židu K. Marksu, socialističnem duhovnem očetu. S tem da izstopite iz katoliške cerkve, najbolj občutljivo zadenete Dollfussa in Starhemberga z vso črno-zele no družbo: tako danes hitlerjevci hujskajo po Dunaju in drugih pokrajinah Avstrije. Ta melodija jako blagodejno vpliva na ušesa hitlerjevsko usmerjenih Nemcev v inozemstvu in tudi v Jugoslaviji, kakor to spričuje hitlerjevski celjski list »Deutsche Zeitung«. Ni pa dvoma, da bode pročodrimsko gibanje doživelo isti polom, kakor ga je pretrpelo ono pred 30 leti. Ob Petrovi skali si bodo vsenemški kričači razbili svoje preveč vroče glave.

Kaj in kako delajo brezbožniki. Iz Moskve se je širilo brezbožništvo po raznih delih Evrope. Dolgo so katoličani križemrok gledali, kako se je ta pokret razvijal in deloma tudi uspeval. Potem pa so se dvignili ter so po nekaterih državah, kakor n. pr. v Belgiji, začeli z energično protiakcijo. Belgijo so začele posnemati druge države, med njimi zadnji čas posebno učinkovito zlasti Švica. Da bi ljudem nazorno postavili pred oči, kaj je brezbožništvo, kaj hoče

in kako deluje, so v švicarskem mestu Zürichu priredili veliko razstavo vsega, kar se nanaša na brezbožništvo in na boj proti njemu. Nazorno je predstavljen marksistični nauk. K. Marks, znanstveni ustanovitelj brezbožnega socializma, je imenoval vero strup človeštva. Lenin je dostavil: »Mi moramo vsako vero napadati, to je abeceda marksizma.« Svoje brezbožne ideje širi brezbožno svobodomilestvo po vseh državah. Züriška razstava je predočila, kako se to dela v Švicarski. Brezbožniška centrala je v Moskvi, odtod dobiva navodila in potrebno podporo osrednji urad švicarske komunistične stranke. Temu uradu so podrejene številne protiverske ali navidezno »nepristranske« organizacije, po katerih hočejo boljševiki dobiti vpliv na politično in versko življenje Švice. Osrednji urad razpolaga s tiskarnami, knjižnicami, časopisi in bioskopnimi dvoranami ter tudi vrši svoj vpliv na prireditve v meščanskih gledališčih. V Rusiji boj brezbožnikov ni pod vladnim okriljem, zato pa je v vsakem ministrstvu po ena brezbožniška stanica, ki je najbolj urejena v prosvetnem ministrstvu. Na razstavi je bil razstavljen original okrožnice, ki jo je izdal ljudski komisariat za prosveto vsem učiteljem, da morajo tudi v telovadnem pouku poudarjati brezbožna načela. Propaganda se vrši na surov način. Tako je bila razstavljena podoba ruskega dečka, ki strelja na križe na pokopališču in ki ga za ta zločin proglajajo kot junaka. Razstavljene so bile slike porušenih cerkva, prizori iz trpljenja duhovnikov po ječah itd. Brezbožništvo je razpredlo svoje mreže po vseh državah. V Parizu je poseben protiverski zavod, ki izdaje list »Borba«. V Švicarski je več svobodomiselnih organizacij, med katerimi je posebno agilna (delavna) Zveza proletarskih svobodomislecev, ki ima za razširjanje brezbožništva nastavljenih 140 plačanih nameščencev. Spričo take dejavnosti je katoliška protiakcija prav slabotna. V krogih Katoliške akcije, ki jo sv. Oče v to svrhu posebno priporoča, je preveliko pozivov, besed in obljub, pa premalo dejanj. Züriška razstava je po-

Slovinci, poznate sv. Cirila in Metoda?

Po imenu že, toda po delovanju gotovo ne dovolj! Zato vsem priporočamo, da nabavijo knjigo »Sv. Ciril in Metod«, ki obsega 180 strani velikega formata in ima 42 slik, stane pa le 12 Din. Šole potrebujejo to knjigo, društva naj jo imajo na razpolago, cerkvene organizacije naj jo oddajajo od hiše do hiše! Gospodje duhovniki, moderna pridiga je tisk, javno vas tu prosimo, da sodelujete! — Vsak narodnjak, če je res narodnjak, naj kupi to knjigo! — Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

kazala, kako malo se stori s katoliške strani proti razširjanju brezbožništva.

Misijonski namen za junij tvorijo mohamedanske pokrajine, ki ležijo med Malo Azijo in Zpadno Indijo in kjer prebivajo po večini mohamedanci (pristaši arabskega preroka Mohameda). V tem ozemskem pasu je več držav. Prva je Mezopotamija, to je država med svetopisemskima rekama Evfratom in Tigrisom. Tukaj prebiva 2,850.000 mohamedancev, 90.000 židov, 2 milijona shimatikov (ločenih od Rima), 70.000 uniatov (združenih z Rimom) in 1000 katoličanov latinskega obreda. V sosednji Perziji je okoli 5000 katoličanov in preko 9,500.000 drugovercev. Med katoličani delujejo misijonarji-lazaristi. Vzhodno od Perzije je Afganistan, država okoli 10 milijonov prebivalcev, ki so po ogromni večini zagrizeni mohamedanci. Severno od navedenih držav leži Turkestan, ki je po velikem delu pod nadoblastjo Rusije. V dveh državah še ni nobene misijonske postaje, čeprav se misijonarji sv. Jožefa jako trudijo, da bi prodrli tudi v te kraje, ki se tako trdovratno zapirajo pred krščanstvom. V celem na kratko označenem ozemskem pasu morajo kristjani veliko trpeti od mohamedancev, ki so strupeni nasprotniki krščanske, osobito pa katoliške vere.

Osebne vesti.

Duhovniške vesti. Za naddekana v Prekmurju je imenovan stolni kanonik g. dr. Jožef Mirt. Prestavljen je g. Štef. Bakan, ekspozit v Hotizi, za kaplana v Dolnjo Lendavo; Franc Glavnik iz Vidma ob Savi k Sv. Vidu na Planini, in Jožef Varga od Sv. Vida na Planini k Sv. Juriju v Prekmurju. Nastavljen je bil č. p. Anton Vovk, kapucin iz Celja, za kaplana v Ponikvi ob južni žel. Bolezenski dopust je nastopil Franc Lashaher, kaplan v Vojniku. V zagrebško nadškofijo je odšel č. g. Ferd. Herman, kaplan pri Sv. Jurju v Prekmurju.

Poroka. V cerkvi Matere Milosti v Mariboru sta bila dne 11. junija popoldne poročena g. Franjo Kramberger,

vodja mestnega popisovalnega urada, in gospica Ivka Hojnik, upravnica »Našega doma« in »Nedeljek«. Oba sta požrtvovalno delavna člana naših društev. Vrlemu paru naše čestitke z voščilom sreče ter blagoslova! Poročne obrede je opravil g. profesor in mons. I. Vreže.

Nesreče.

Cirkularna žaga ga je ubila. V Krčevini pri Mariboru je žagal drva na cirkularni 32letni delavec Adolf Čurič. Cirkularka mu je pognala kos lesa tako silo v glavo, da mu je počila lobanja in je revež umrl v bolnici.

Smrtna nesreča pri spravljaju hlodov. 28letni drvar Anton Sotošek je bil zaposlen pri spravljaju hlodov po Semeniški grabi na Jurčevem posestvu v Vurmatu pri Selnici ob Dravi. Sotošek je porival hlode iz kupa v rižo, njegov tovariš Kichter pa mu je pomagal pri

Mrliškim oglednikom!

Ker želimo razprodati dosedanjo zalogo tiskovin za mrliške oglednike, dajamo vsem 30% popusta, dokler traja zaloga.

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

uravnavanju lesa v dolini. Oba delavca sta si dajala znamenja, da ne bi došlo do nesreče. Nenadoma pa je pridružil mimo Richterja hlodovje, ne da bi ga bil poprej Sotošek naznanil. Richter je šel pogledat v hrib in je našel Sotoška zdobljenega pod kupom hlodov. Vsled teže lesa je bil revež takoj mrtev.

Požar pri Sv. Antonu na Pohorju. V noči od 3. na 4. junija je tukaj divjala strahovita nevihta, ki je za seboj pusti-

Angleški kralj (na sredini) s svojima sinoma na svoj 69letni rojstni dan dne 4. junija.

Otvoritev telovadne tekme za svetovno prvenstvo v Budimpešti.

la tudi hude posledice. Grmelo je ter bliskalo in strela je udarjala tako, da je bilo ljudstvo vse preplašeno. Okrog polnoči je zažarelo po vsem hribu, na katerem stoji krasna cerkev sv. Antona, nekoliko pozneje je zabučal z žalostnim glasom iz stolpne line veliki zvon in oznanil, da gori ob vznožju hriba gospodarsko poslopje skrbnega ter pridnega posestnika Kristla Mravljaka, po domače Dajnika. Ogenj mu je uničil poslopje z vsem gospodarskim orodjem in krmo za živino, komaj da so rešili živino. Žrtev strele je postal le konj, ki se je nahajal v bližini okna. Škoda je ogromna, toda je le deloma krita z zavarovalnino. Komaj pred tremi leti si je z velikim trudom postavil pogorelec novo poslopje. Treska in hudega vremena reši nas, Gospod!

Udar strele. V Framu pri Mariboru je udarila strela med nevihto v hišo posestnika Jožefa Moma. S slamo krita streha je bila takoj v plamenih. Gasilci so ogenj pogasili, da je uničeno samo ostrešje in kar so hranili Momi na podstrešju.

Ekspedicija raziskovalca azijskih pustinj Hedina. Na sliki vidimo: Hedinov avto v oblasti kitajskih tolovajev. — Desno: Raziskovalec Hedin pri svojem šotoru v puščavi Gobi.

Udar strele v zvonik. V noči 8. junija je užgal udar strele zvonik podružne cerkve sv. Lucije v župniji Studence pri Poljčanah. Neustrašenosti gasilcev v Poljčanah gre zasluga, da je bila dragocena notrajnost cerkve obvarovana pred požarom. Ogenj je uničil le zgorajni del zvonika.

Smrtna nesreča otroka. V Slovenji vasi pri Ptujju je padel v gnojnično jamo ter utonil triletni sinček posestnika Marka.

Splav trčil ob most. Iz Maribora proti Somboru so bili na potu po Dravi trije splavi. Dva sta srečno priplula skozi most na Ptujju, tretji je zadel ob oporo, se deloma razbil in voda ga je obrnila počez. Štiri splavarji so se rišili na mostne opore, peti je padel v vodo. K sreči se je oprijel kosa od splava odbitega lesa in se je držal nad vodo, dokler ga ni zanesla Drava kaka 2 km pod Ptujjem na sipino in se je rešil na ta način iz vode.

Ogenj uničil dve gospodarski poslopji. V Paški vasi pri Braslovčah je začelo v noči goreti gospodarsko poslopje pos. Ježovnika. Kljub požrtvovalnemu prizadevanju gasilcev je preskočil ogenj tudi na Drogenikovo gospodarsko poslopje. Rešili so živino in gasilci so zabranili, da ni nastala velika požarna nesreča. Škoda je krita le delno z zavarovalnino in je tem občutnejša, ker je bila tudi Paška vas hudo prizadeta po zadnji toči. Obstoja sum na požig.

Nesreča pri razkladanju vina. Posestnik Anton Napotnik iz Buč je pripeljal Natekovi gostilni pri kapucinskem mostu v Celju vino. Pri razkladanju sodov je Napotniku spodrsnilo in sod mu je zlomil levo nogo.

Nesreča pri vožnji z motornim kolesom. 27letni podporočnik Radziwil Leonid se je peljal z motornim kolesom iz Celja proti Žalcu. Med vožnjo se je zrahljala prikolica, železo ga je udarilo v levo nogo in mu jo zlomilo.

Šolarica utonila v vodnjaku. 12letna šolarica Rezika Bukošek, po domače Brglezova od Sv. Ruperta nad Laškim,

je nameravala pri župnijskem vodnjaku počakati na svoje tovarišice. Hotela je sestiti na obod vodnjaka, zaprla je polvrata in sedla nanje. Vrata so se udala in deklica je padla 8 m globoko v vodnjak, iz katerega so jo potegnili mrtvo. Utopljena je bila vzgledna šolarica in je njena nenadna smrt hud udarec za dobre starše.

Velike povodnje so povzročili zadnji nalivi v krajih ob Sotli in njenih pritokih. Poplava je uničila dobro polovico letošnjih poljskih pridelkov.

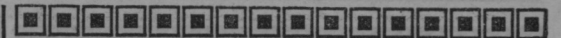
Nočni požar. Krog 1. ure v noči je uničil ogenj v Dolenji vasi pri Cerknici na Kranjskem Mišalovo hišo do zidu. Domači sin, ki je spal na podstrešju, si je rešil v zadnjem trenutku življenje. Z goreče hiše je preskočil ogenj na sosedov hlev in skedenj. Gasilci so ogenj omejili.

Domačija pogorela. Dne 7. junija dopoldne je uničil iz nepojasnjenega vzroka nastali ogenj domačijo posestniku Matužanu pri Sv. Roku pri Cerknici na Kranjskem. Zgoreli so leseni deli hiše, skedenj, hlev in razno poljedelsko orodje.

Srčna kap je zadela pri škropljenju v vinogradu 43letnega Franca Butara iz Cerkelj ob Krki. Rajni je bil oče 7 nedoraslim otrokom.

Razne novice.

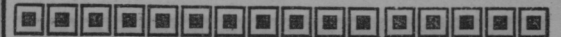
Brezpogojno! Na sreski skupščini Jugosl. nacionalne stranke v Celju je poročevalec o občinskih volitvah izjavil naslednje: »Naši nasprotniki so nenedoma prekinili vsa pogajanja in odpovedali vse sporazume. Klerikalizem in punktarstvo sta dvignila glavo. Tedaj je naše ljudi in naše zveste delavce po občinah prešinila trdna odločnost ter neomajna volja, da je treba zmagati brezpogojno.« Da, brezpogojno! Naše ljudstvo je spoznalo to »brezpogojnost« ter si jo neizbrisno zapisalo v spomin. Zgodovina pa bo preiskala ter ugotovila, ali in katere božje zapovedi so bile med temi neupoštevanimi pogoji.

Za dekleta:

Knjiga »Slovensko dekle«, ki je kažipot našim mladenkam, je šla že v tisočih izvodih v roke slovenskih deklet. Sprejeli pa smo večjo količino knjig v razprodajo in sicer **za polovično ceno, dokler traja zaloga:** namesto 12 Din stane le 6 Din in se naroča pri

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Razveljavljena sodba. Lani dne 23. decembra je bil v Mariboru obsojen 23-letni posestniški sin Alojzij Petek iz Braclavcev na 4 leta strogega zavora. Petek je ustrelil dne 12. oktobra l. l. iz karabinke brata Antona in Franca Lajha. Imenovana sta se sprla v Petkovi hiši. Da reši domače, je Petek ustrelil. Proti obsodbi se je zagovornik Petka pritožil, prvotna sodba je bila razveljavljena in Petek popolnoma oproščen.

Čebele do smrti opikale konja. Na Teznu pri Mariboru so čebele tako opikale konja, da je podlegel pikom.

Svetovno prvenstvo v nogometu si je priborila v nedeljo dne 10. junija v Rimu na štadijonu fašistične stranke pred 50.000 gledalci Italija. Končno igr., ki je bila za Italijane zmagovita, je igralo čehoslovaško in italijansko moštvo.

Odprti ulcerozni hemoroidi. »Fitonin« zelo ublažuje bolečine, razkužuje rano in odstranjuje vnetje in srbež. Steklenica »Fitonina« stane 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din. Poučno knjižico števil. 18 pošlje brezplačno »Fitonin« d. z. o. z., Zagreb I-78. (Reg. pod br. 1281 od 28. VII. 1933.)

Moderni časi zahtevajo, da se jim tudi pridobitni krogi prilagodijo. V konkurenčnem boju se morajo trgovci, obrtniki in industrija-lec posluževati modernih načinov in pripomočkov, da dosežejo uspehe in da se izognejo vsesplošni krizi. Med take pripomočke spada v prvi vrsti popoln adresar mesta in dežele, urejen ne mogoče po starih šablonah, temveč

Gospod z 200 tajniki.

Pred sodiščem v Parizu se je zagovarjal zadnje dni gospod Grimaud, ki se lahko ponaša z dejstvom, da je imel največ tajnikov. Pri najemanju tajnikov je imel Grimaud posebne name- ne. Zahteval je od ljudi, katere je nastavljal kot tajnike, kav- cijo 10 do 20.000 fran- kov. Ujel je na svoje šleparške limanice nad 200 mladih gospodov, ki so založili omenje- no svoto, da bi si za- sigurali dobro službo. Na ta način je poba- sal g. šef Grimaud ne- kaj milijonov frankov v svoj žep. Za izdatno goljufijo je bil obso- jen samo na dve leti ječe.

Januš Golec:

23. nadaljevanje.

KRUCI

Ljudska povest po zgodovinskih virih.

Očetu Karlu so polzele solze ganutja po raz- brazdanem obrazu pri stiskanju edinega otroka med zagotavljanjem, da je nameraval baš v tej noči poslati izvidnike proti Jeruzalemu. Klicu kresa ni mogel slediti. Kruci so nastopali tedaj preveč strnjeno in bi bili pozobali na prostem strelce kakor ocvirke iz ječmenove kaše. Sedaj ni več nevarnosti za napad na Veržej, katerega edinega so se ognili sovražniki tako skrbno. Prijel je Vido za roko in jo odvedel ven k lipi, kjer so razdeljevali madžarski plen. Oče je pozabil na kručevsko gorje, ki je korobačilo Mur- sko polje, se zakrohotal iz polnega grla in se po- bahal: »Le poglej, čisto znatna čreda tehle 29 glav goveje živine. Kručem sem ugrabil tri vole, 21 krav in pet telic. Plen bi moral biti večji, pa kaj hočeš. Prokleti Kruc ima svoje lastno gnezdo čisto prazno. Malodane celo Krajino smo preleteli, predno smo nagnali brez odpora tele repe!«

Stari bi še bil kolovratil dalje po samohvali, da ga ni opomnila hčerka na nujnejšo zadevo nego je Kručem oropana živina.

»Hauptman« je pustil zbobnati in natrobiti vojni posvet pod svojo streho. Radi nujnosti so se posveto- vali kratko. Nikdo od starešin ni ugovarjal, da bi ne bil pohod nad pasjo zalego Kručev in sicer takoj po- treben. Vragovom bo treba tako zamuzicirati, da se ne bodo upali nikdar več niti povohati preko Mure! Za početje veržejskih strelcev odgovorni možje so sklenili: Pod noč odhod vseh za boj sposobnih bor- cev na konjih in peš. Zgodaj zjutraj pod Jeruzale- mom na licu mesta razdelitev čete v zasede in za napad, in sicer tako, da ne bo ušel živ ali vsaj ne- poškodovan niti eden od pesjanov.

Strelci so začeli navdušeno s pripravami za obračun z madžarskimi peklenščeki.

Oče in hči sta se zakopala v dolge pogovore, ka- tere je prekinjal stari z glasnimi kletvicami, kapljami solz in s stiskanjem pesti med prisego, da bo tokrat njegov zadnji obračun z Godrnjo po receptu, katere- ga je nameraval pasje seme preizkusiti na Frančekul!

Ptujske novice.

Za fante:

Naš slovenski nadškof Anton Bonaventura Jeglič imenuje to knjigo: »Zlato knjigo slovenskih fantov«. Večjo zalogo teh knjig smo prejeli v razprodajo in jih oddajamo za polovično ceno, namesto za 12 Din le za 6 Din, dokler traja zaloga. Pišite

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

na nov, priročen in vsestransko uporaben način. Takšen priročnik bo »Veliki adresar za mesto Maribor (Celje, Ptuj) in išršo okolico« (občine bivše mariborske oblasti) z vsemi podatki administrativnega in trgovskega značaja, ki ga izda Tiskovna založba, o. r. z. z. o. z., Maribor, Gregorčičeva ulica 26, telefon 29-70. Cena adresarju v prednaročilu 175 Din, oglasi po dogovoru.

Obžalovanja vredni slučaji.

Usodepoln obračun med dvema. V Rogoznici pri Ptujju sta pred dnevi v krčmi pili dve družbi. Pri eni je bil kočar Jožef Brmež iz Žabjeka, pri drugi Anton Horvat iz Podvincev. Med pivci je došlo do prepira, a se je polegel in sta se razšli obe skupini. Zunaj na cesti pa sta si ponovno skočila v lase Brmež in Horvat. Brmež je pribrzel od doma celo s krampom, s katerim je udaril Horvata. Udarjeni je iztrgal nasprotniku kramp in lopnil s toporiščem Brmeža po glavi. Težko poškodovanega Brmeža so prepeljali v ptujsko bolnico, kjer je umrl tekom enega tedna. Toliko v pojasnilo k našem kratkem tozadavnem obvestilu v zadnji številki.

V hipni duševni zmedenosti se je obesil v vojašnici v Celju redov 39. pešpolka Ivan Uran z Ribnice na Pohorju.

Sam si je končal življenje. Ustrelil se je v občini Oselica v Poljanski dolini Janko Jezeršek, dolgoletni oseliški župan. Bil je star 50 let in zapuščal ženo ter več nepreskrbljenih otrok.

Tiskarna sv. Cirila v Ptujju. Tiskarna sv. Cirila v Mariboru odvarja dne 14. junija svojo podružnico v Ptujju, v prostorih dosednjega Tiskovnega društva. Knjigarna je povsem prenovljena in bogato založena z vsemi predmeti papirne in pisarniške stroke, s knjigami, nabožnimi predmeti itd. Vse naročnike »Slov. gospodarja« vabimo, da posečajo Cirilovo trgovino in bodo prav zadovoljni, ker bodo dobili dobro blago in poceni.

Uprava »Slov. gospodarja« v Ptujju. Marsikomu bo bolj prikladno, da bo naročil »Slov. gospodarja« ali inserat kar osebno, si prihrani vsaj poštnino in mu ni treba čakati. Zato je v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Ptujju tudi uprava »Slov. gospodarja«.

»Nedelja« v Ptujju. »Nedelja« je priljubljen tednik, ki ga tudi Ptujčani že poznajo. Da bo še bolj razširjen, se ho lahko naročalo »Nedeljo« tudi v prodajalni Tiskarne sv. Cirila v Ptujju.

Župnim uradom Ptujškega polja vljudo naznanjamo, da smo otvorili v Ptujju svojo podružnico, kjer bo na razpolago vse, kar se potrebuje za župne urade. Priporoča se Tiskarna sv. Cirila, podružnica Ptuj.

Občinskim uradom ptujškega sreza sporočamo, da bomo imeli vse tiskovine, v kolikor so v prosti prodaji in niso monopolne, stalno v zalogi. Vsem občinam dajemo na razpolago nakupovalne knjižice za nakup pisarniških potrebščin.

Šolskim vodstvom se priporoča Tiskarna sv. Cirila, podružnica v Ptujju, Slovenski trg 7. Pred pričetkom šolskega leta bomo poslali še posebno prav ugodno ponudbo.

Učenka se sprejme, ki je končala meščansko šolo ali nižjo srednjo šolo, v knjigarni Tiskarne sv. Cirila v Ptujju, Slomškov trg 7.

★

Razno iz Prekmurja.

Letošnji novomašniki. Malokateri kraj naše ožje domovine se lahko postavi s tolikim številom novomašnikov, kakor ravno Prekmurje. Čeprav je majhno to ozemlje, vendar ima lepo število duhovnikov in duhovnega naraščaja. Tudi letos bodo Bogu darovali prvo da-

ritev 4 gospodje novomašniki in sicer: G. L. Šoštarec dne 15. julija na Tišini, g. I. Koren dne 22. julija v Turnišču, g. J. Berden dne 29. julija v Bogojini ter g. Kovačič, salezijanec v Dokležovju.

Dolnja Lendava. Sreski načelnik dr. Trstenjak je premeščen v Split. Žalujemo za njim. Bil je objektiven in pravičen. Bog mu plačaj vse njegove trude, ki jih je imel z nami. Obilo božjega blagoslova na novem mestu.

Dolnja Lendava. Dne 3. junija, okrog pol 11. uri zvečer je naš grad kar nenadoma zažarel. Ljudje so takoj vedeli, da nekeje gori. Po kratkem opazovanju so ugotovili, da gori na Madžarskem. Gasilci so odhiteli z motorno brizgalno preko meje v smeri požara. Gorelo je namreč v Lenti Szombathelyu. Gašenje je bilo zelo težavno, ker je primanjkovalo vode. Nositi so jo morali s potoka Krka, ki je oddaljen več kot 1 km. Interesantno je to, da so naši gasilci bili prvi na mestu nesreče ter so prvi stopili v akcijo. Zgorelo je več gospodarskih poslopij. Vzrok požara še ni znan.

Dolnja Lendava. V nedeljo dne 3. t. m. se je na naši postaji zbralo okrog sto ljudi, ki so bili pripravljeni na daljno pot v Ljubljano, na velesejem ter dalje proti Gorenjski. Izletnike je iz Lendave vodil g. kmetijski referent Lipovec, iz Ljubljane na Gorenjsko pa je prevzel vodstvo g. ing. Sadar. Našim Prekmurcem se je na izletu na velesejem in na Gorenjsko zelo dopadlo ter so odnesli z njega lepe spomine. Izlet je priredilo, kakor smo že na tem mestu poročali, sresko načelstvo. Izlet, oziroma vožnja, in obisk velesejma je posameznika stal 50 Din. Nekaj dni poprej pa so obiskali Ljubljano naši šolski otroci ter so pod vodstvom g. Mirka Ljubiča sodelovali na mladinskem koncertu. Enako tudi otroci iz Gornje Lendave pod vodstvom gospe Ane Zupanove.

Trimlini. Prejšnjo nedeljo dne 3. t. m. je priredila naša nedavno ustanovljena gasilska četa svojo prvo veselico v lastni režiji. Veselica je dobro uspela, ker je bilo mnogo obiska.

Bakovci. Pred par dnevi se je ponesrečil posestnik g. Janez Horcan. Peljal se je iz M. Sobote na težko obloženem vozu. Voz se je med potjo prevrnil ter pokopal g. Horcana. Ponesrečenca so prepeljali v soboško bolnico, kjer je vsled hudih notranjih poškodb po 24-

Učinek razleta sodov ni presenetil le Krucev, da celo g. župnika in njegove Miklavčane. Oblegovalci so se razleteli na vse strani. G. poveljnik je odbrzel z ženskami in otročiči v cerkev, da ogladi Vidi z zahvalo ter prošnjo do žalostne Matere božje srečno pot v Veržej. Ostali so za razklopotanimi zakopali kmetje ter njih sinovi, ki so zastonj napenjali oči za pobeglim sovragom. Z nasprotnih postojank so strasila proti taboru žrela treh topov. Vsak čas bi se lahko odprla ter uničila uspeh ter učinek razpoka sodov. Brez besednega podžiga, da, brez namiga g. poveljnika je nekaj ugriznilo Bračičevega Gašperja. Z desnico je pokazal proti kanonskemu strašilu in zavpil na glas: »Možje in fantje! Sedaj ali nikdar je prilika, da se polastimo onih gromskih strel!«

Prvi si je porinil nož med zobe, nabite pištole za pas, težko puško v roko in že je bil preko nasipa in navzdol po od topovskih zadetkov izkopanih vino-gradih. Sledila mu je dolga riža mož ter mladeničev, ki so brzeli iz grabe navzgor in bili koj na cilju z gromovitim: »Udri! Bij! Smrt pesjanom!«

Med krucevskimi topničarji in napadalci se je vnel boj moža proti možu! Noži so se bliskali, puški-

na kopita so treskala po glavah, pištole so pokale in kdor se je zoperstavljal, se je zvalil po mrzli zemlji in niti jeknil ni! Kanonirji so bili pobiti, poklani, postreljeni od blizu; Miklavčani gospodarji topov! Je potipal tudi kak Kruc marsikaterega napadalca z nožem med rebra, ali ga celo v obupu obgrizel — — — Kaj izgube v primeru z zavzetjem artilerijskih postojank! Pri izrabi zmage je manjkal veččak-poveljnik. Ta bi že bil znal naphati lintverska žrela topov s hrano, ki bi jim razkadila trebuhe. Nikdo od zmagovalcev ni klical na pomoč g. župnika, ni stikal za smodnikom, nabojem ter užigalno vrvico. Krepke kmečke roke so zagrabile za po tleh ležeče krampe, lopate in droge. Ukope, s katerimi so bili obdani topovi, so razbrskali napadalci liki krtine.

Bračičev Gašper je že vpil iz polnega grla: »Primi, porini! Ena — dve — tri!« Eden top za drugim je zdrčal na lastnih kolesih navzdol in se ustavil s prekucom ter treskom v dolini!

Miklavčani so dovršili najtežavnejšo nalogo, kate-re so se lotili kot prostovoljci. Sovražni topničarji so ležali okrog pobiti ali smrtno ranjeni, topovi so že

Po ameriškem receptu.

Neko amerik. založništvo je hotelo pomoči svojim knjigam do velikanske naklade in se je lotilo naloge z veliko ter bobnečo reklamo. Oznanilo je javnosti, da izplača onemu, ki odkrije v tej in tej knjigi tiskovni pogrešek, 30 tisoč dolarjev. Razpis na-grade je povzročil, da je bilo prodanih tekom 14 dni od omenjene knjige 200 tisoč izvodov in sicer vsak izvod po 2 dolarja. Tiskovna pogreška je bila zvito prikrita, ker jo je odkrilo od 200 tisoč kupcev samo — 9. Prvi med odkritelji je bil nek njujorški delavec. Čeravno je iz-

urnem trpljenju zatisnil oči k večnemu počitku. Žalujoči rodbini naše iskreno sožalje!

Črensovci. Na praznik sv. Rešnjega Telesa je priredila v »Našem domu« mladina iz Lipe lepo igro »Krivoprisežnik«.

Črensovci. Žalostno so zvonili naši zvonovi v četrtek in petek preteklega tedna. Zvonili so mrtvaško pesem svojemu dobremu znanecu in dolgoletnemu prijatelju Lovrencu Golinar, ki nas je zapustil v 69. letu svoje starosti. Pokojni je bil zvonar in mežnar 27 let. Od ust do ust je šlo »Lovrenc so umrli« in vsi smo postali žalostni. Rajni je svojo službo zelo dobro opravljal in je bil pri vseh ljudeh priljubljen. Vsi so ga poznali le pod imenom Lovrenc. Otrok pokojni ni imel, vzgajal pa je druge osirotele otroke, med drugimi tudi svojega naslednika mežnarja Erčija. Bog mu bo obilno poplačal vso njegovo skrb, ki jo je v teh 27 letih imel pri cerkvenih opravilih. Naj v miru počiva;

Murska Sobota. Praznik Marije Pomočnice smo zelo slovesno obhajali. Sv. mašo je imel arhidijakon iz Konjic g. Tovornik, slavnostno pridigo pa črensovski župnik g. Zadravec, ki

nas je v krasnem govoru ogrel za češčenje Matere božje. Ljudi je bilo zelo veliko.

Murska Sobota. Kmalu po odhodu knezoškofa dr. Tomažiča je obiskal našo občino tudi evangeličanski škof dr. Popp. Pozdravili so ga: narodni poslanec g. Benko, sreski načelnik g. Lipovšek ter g. Hartner, župan kot zastopnik občine.

Murska Sobota. Sprejem v dijaški dom Martinišče. V dijaški dom Martinišče se sprejemajo zdravi, nadarjeni dečki, lepega vedenja, ki obiskujejo katerega prvih pet razredov državne realne gimnazije v Murski Soboti, ne glede na to, kakšen poklic si bodo izbrali po dovršenih študijah. Gojenci imajo v zavodu vso oskrbo, dobro versko vzgojo po navodilih sv. Ivana Boska in pomoč v učenju. Goji se tudi petje, pouk violine in tamburanje. Zavod ima zračne učilnice in spalnice, gledališče, igrišče in kopel. Hrana je zadostna in tečna. Ker je mesečna oskrbovalnina nizka, je omogočen sprejem v ta zavod tudi sinovom manj premožnih slojev. Kdor hoče prositi za sprejem, naj se priglasi čimpreje pisмено ali osebno pri: Vodstvu Martinišča v Murski Soboti.

DRUŠTVENE VESTI

Avstrijski katolicizem v borbi proti zenačenju.

Odkar je Avstrija postala avtoritarna država (diktatorsko vladana država), se je položaj katoličanov poslabšal. Ukinitvev krščansko-socialne stranke, ki je bila največja zaslomba katolicizma v javnosti, je za avstrijske katoličane ne sicer tako hud udarec ko prenehanje centra (politične organizacije katoličanov) za katoličane v Nemčiji, pa vendar jako težak udarec. »Domovinska fronta«, ki je edina politična organizacija, katera je v Avstriji dovoljena, stremi za zenačenjem vseh političnih sil, struj in stremljenj v državi. V

svojem bistvu ni to nič drugega ko politični fašizem, ki je po različnih državah različno pobarvan. Nosilec ideje avstrijskega fašizma je Heimwehr, ki dobiva v vladi vedno večji vpliv. Fašistično navdahnjene določbe v novi avstrijski ustavi so heimwehrovsko delo. Kar je pa še bolj opasno za katoličane, je poskus, ki je svojski vsakemu fašizmu, da se izvrši zenačenje ne samo na političnem, marveč tudi na kulturnem (prosvetnem) polju. In vprav to je tista točka, kjer avtoritarna država najbolj ogroža interes katolicizma in kjer se katoliška cerkev ne more vdati. In dvignil se je odpor katoličanov tudi že v Avstriji. Gornjeavstrijska Katoliška akcija je v posebni okrožnici opozorila katoličane na nevarnost, ki jim preti od splošnega zenačilnega stremljenja činiteljev, ki imajo danes oblast v rokah. To stremljenje je že rodilo »nadrstrankarska združenja«, ki zahtevajo,

plačalo založništvo takoj v reklami obljubljeni nagradi, je napravilo kljub temu ogromen dobiček.

Votline kot zatočišča napram plinskim napadom.

Nedaleč od Londona v grofiji Kent pri Chislehurstu so podzemeljske votline, ki se raztezajo 30 km na dolgo. Angleški strokovnjaki pri vojnem ministrstvu so izjavili, da so te jame povsem varna zatočišča, če bi prišlo do napada s strupenimi plini. Med svetovno vojno so uporabljali te votline za skladišča za razstrelilne snovi. Jame so visoke 30 m in ima po njih prostora 100 tisoč ljudi. Preosnova

bili uničeni v grabi, treba je bilo poskrbeti za lastno varnost.

Iz zvonika Marijinega svetišča je odmeval po okolici plat zvona. Nekdo je trobil na vso moč na umik! Zmagovalci so se ozrli okrog in groza — — — Od njih zavzete postojanke so bile obkoljene od sovražne konjice. Trudi Kruci pešci so gomazeli od vseh strani in se uvrščali v bojne vrste. Sovražnik je prejel od nekoč pomoč in znatna ojačenja. Kaj sedaj? Trenutki zavesti zmage so bili tako kratki!

Miklavčani so zašli prostovoljno v past. Da bi se prebilo neznačno krdelo zmagovalcev skozi strnjene sovražne vrste konjištva in pehote, je bilo izključeno. Poveljnik z Jeruzalema jim ni mogel priskočiti na pomoč. Z izpadom nad topove je bila posadka v taboru oslabiljena le na nekaj starcev in žensk! Deljena obrambna sila bo sedaj v pogubo Jeruzalemu in tako naglo zavzetim artilerijskim postojankam!

Plat zvona je prenehal — — — Trobentač je odstavil trombo — — — Kamorkoli si se ozrl, povsod je prežala na prenačljene tabornike neizbežna smrt od sovražne roke.

Bračičev Gašper, ki se je bil lotil zavzetja kano-

nov na lastno pest, tudi v tem obupnem položaju ni odrekel. Vpil je kot na sodni dan: »Primate za lopate in krampe! Prižgite plamenice! Obdajmo se z nasipil Živega ne bodo dobili niti enega!«

Baklje so zasvetile po okolici tudi z Jeruzalema. Kupi slame so vzplamteli na več mestih, zvonili so, strelji iz pušk so se oglasili iz tabora. Nočno bojišče je bilo dovolj razsvetljeno. S kakimi prekanami in presenečenji Kruci niso mogli računati. Napada na hrube se niso mogli lotiti na konjih. Ako se spustijo peš nad kmete, bo prišlo do najlutejše borbe na življenje in smrt. Seljaki se bodo bojevali do zadnjega mladeniča in bogznaj, kdo bi zmagal: Ali oni, ki napada od spodaj navzgor, ali morda branilec na utrjenem griču?

Taki in enaki pomisleki so begali po glavah kručevskih kolovodij, ko je pritisnila na zemljo precej mesečna zimska noč. Vsi so bili edini, da jim zlodejeva kmečka golazen itak ne more pobegniti. Kedaj se je polastijo in jo pobijejo do zadnjega otročička, je končno vseeno. Noč ima svojo moč! Zakaj povečavati že itak tolikanj nepredvidene občutne izgube!

Kruci so zakurili po grabah stražne ognje. Njih

Romarji v Marijino Celje:

Vsi, ki ste že romali ali mislite tja romati, ne pozabite si kupiti † dr. Anton Medveda knjigo: **V Marijinem Celju.** V njej so zgodovinske in potopisne črtice kot tudi pridige † dr. Antona Medveda, ki jih je imel v Marijinem Celju. Knjig je še samo 200 na razpolago in jih oddajamo po 5 Din. Naročila sprejema

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

da posebne katoliške organizacije prenehajo ter se pretopijo v »splošne, ndrstrankarske, ljudske in domovinske«. To naj bi veljalo za vsa področja: za stanovsko organizacijo delavcev in kmetov, za učiteljska društva, osobito pa za prosvetne in mladinske organizacije. Kot krivce obsoja ta okrožnica Heimwehrovc, ki jim je vzor fašistično izenoličena država, ki jo je papež obsodil v svoji okrožnici »Quadragesimo anno«. Gornjeavstrijska Katoliška akcija kliče spricho dnevno rastoče nevarnosti katoličane k pozornosti in odločnemu uveljavljanju svojega vpliva. Na vplivna mesta morajo priti pravi katoliški možje v večji meri nego doslej. Na vseh področjih morajo ostati katoliška društva s svojim lastnim ustrojem, z lastnim delokrogom in lastno dejavnostjo. Le tako bo zavarovan interes katolicizma v avtoritarni državi.

Divji Indijanci v Braziliji.

Brazilija je v Južni Ameriki najbolj razsežna država, saj je skoro 30krat tolika nego Francija. V Braziliji prebiva komaj 30 milijonov ljudi, dasiravno bi imelo dovolj prostora 200 do 300 milijonov. Pretežni del Brazilije pokriva pragozd, ki se je doslej prodiranju civilizacije trdovratno ustavljal. Posebno

Če ostaneš ob nedeljah brez pridige:

prečitaj vsaj evangelij in kratko razlago. Imamo še knjižico, ki jo je spisal č. g. dr. Matija Slavič, sedaj rektor ljubljanske univerze: »**Nedeljski in prazniški evangeliji z razlago in opomini**«. — Knjižica stane le 2 Din (s poštnino 3 D) in se naroča v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

v območju veletoka Amaconas naletimo na pragozd, ki je prepleten z ovijalkami, posut z bodečimi palmami, poln malaričnih močvar ter rek, po katerih se podijo krokodili ter vodne kače. Tamkaj je prava domovina še danes divjih Indijancev, ki niso prišli v dotiko z evropsko kulturo. Brazilijanske divje Indijance cenijo na 20—30.000. Pretežna večina živi v majhnih plemenih, ki se kretajo po pragozdu iz kraja v kraj kot lovci ter ribiči ter se ogibljuje vsakega srečanja z belokožcem. O načinu življenja teh divjakov je znano bore malo.

»Blagoslov« civilizacije.

Brazilijanska vlada si prizadeva, da bi spreobrnila divja indijanska plemena h kulturi. Med kulturonošci stoji v ospredju general Rondon. Njemu je kot doslej edinemu belokožcu uspelo, da ni samo stopil v dotiko z divjaki, ampak jih je celo nekaj stalno naselil. Stalna naselitev je pokazala na Indijancih usodepolne posledice, ker so dostopni za evropske bolezni: črne kože ter difterijo ali davico. Tudi jetika jih zelo pobira radi brezmejnega uživanja alkohola. Na drugi strani se pa zopet na divjino ter na popolno prostost navajeni divjaki ne morejo oprijeti novega načina življenja, katerega tirja stalno naseljenje. Vlada jim daje na razpolago življenjske potrebščine ter stano-

vanja, kar povzroča brezmejno lenobost: brezbržnost.

Glave kot obeski.

Od divjih Indijancev so nekatera plemena znana, da so udana ljudštvu. Kot lovci na človeške glave uživajo žalosten sloves Indijanci plemena Mundio ob izviru reke Amaconas. Pri njih obstoja še strašna razvada, da na čuden način pripravijo glave ubitih sovražnikov in jih nosijo kot okraske okrog vratu. Iz glav potegnejo kosti, glava se skrči na velikost jabolke, a vendar ostane izraz obraza neizpremenjen. Po mestih Brazilije je lahko kupiti te grozne divjakom iztrgane svetinje. Prosluli ljudožrci so Burgi na jugu Brazilije, a so jih danes po večini že iztrebili. Samo mali del teh divjakov živi na omenjenem prostoru ali rezervaciji, katere ne sme prestopiti nobeden belokožec.

Tetovirane deklice.

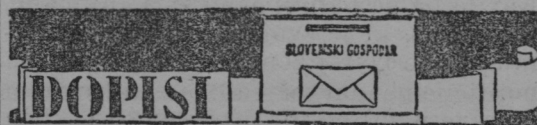
Tetoviranje je pri brazilijanskih Indijancih splošno v navadi. Telesa moških ter žensk so kar posuta z umetniško izpeljanimi risbami, ki so pri vsakem plemenu drugačne. Tetoviranje je opravilo starih žensk. Poslužujejo se strupenih rastlinskih sokov, katerih pa nikomur ne izdajo. Stara indijanska

postava zabičava, da se ne sme omožiti nobena deklica, dokler ni tetovirana.

Dasiravno so divji Indijanci na kolikor mogoče nizki kulturni stopnji, vendar se lahko ponašajo z različnimi ročnimi spretnostmi. Občudovanje zaslužijo njihovi izdelki iz ila in tkanine, katere izdelujejo iz drevesne kože, da zglejajo kakor naše sukno. Iz ptičjega perja izdelujejo umetniške odeje in lepoticja za glavo. Posebno zanimivo je njihovo orožje. Poslužujejo se mojstrsko loka ter puščice. Streljajo največje ribe pod vodo in zadenejo v letu najmanjšo ptico. Iz posebnih cevi izpuhavajo zastrupljene puščice. Najti je pri njih tudi godala. Najljubši instrument je divjemu Indijancu flavta, na katero piska skozi nos. Kadar plešejo, udarjajo godci na bambusov les.

Šteti dnevi.

Dnevi teh priprostih ter na vsak način življenja zmognih brazilijanskih Indijancev so šteti. Radi neprestano prodirajoče civilizacije se umikajo vedno globlje v pragozdove, a ne bo jim prizanešeno. Ni daleč več čas, ko bo mogoče videti zadnje divje Indijance iz Brazilije samo še po muzejih. Tudi južno-ameriške Indijance bo doletela v najkrajšem času žalostna usoda njihovih severnih bratov.

Dravograd. V nedeljo dne 3. junija, se je pod 1522 m visokem Košenjaku v prijazni vasi Sv. Lovrenc poročil z gđ. Maro Fleisovo tuk. upravitelj pošte g. Kert Joško. Kot priče sta bila upravnik gozdne uprave g. Ot. Verdnik in g. šolski upravitelj Fleis Fric, nevestin brat. Poleg teh je bilo pri poroki več uglednih oseb našega trga in tudi iz inozemstva. G. župnik je imel v cerkvi ganljiv govor. Mlademu paru iskreno častitamo in želimo, da bi ostal v našem kraju srečen in zadovoljen!

Kotlje. Dne 8. t. m. opoldne je pogorelo gospodarsko poslopje Jakoba Merkač, po domače Matevža v Kotljah. Zažgali so menda otroci. Ogenj se je širil s tako naglico, da je bilo komaj mogoče rešiti živino, zgoreli pa so vsi stroji in razno gospodarsko orodje. Hvala gre domačemu gasilskemu društvu, da je bilo tako hitro s svojo brizgalno na licu požara in se je tako posrečilo ubraniti v bližini stoječa, s kvaljami krita župnijska poslopja. Ako bi zajel ogenj ta, bi bila v nevarnosti cela vas. Poslopje je bilo še novo in znaša škoda okoli 50.000 Din.

Remšnik. Naša razsežna občina je združena po novem občinskem zakonu s Kaplo in Breznem. Zato je seveda primerno, da pride tudi

obnašanje je kazalo, da bodo piskali krvavo polko šele pri dnevni svetlobi. Kljub dejstvu, da se ni lotil sovražnik nobenih napadalnih priprav, tabora Miklavčanov nista mirovala. V Jeruzalemu so zvonili celo noč, svetili in posamič streljali. V pasti tičeči izpadniki so izginjali vedno bolj za svežimi zakopi, ki so celo v noči obetali, da bodo za Kruce še trd oreh.

Ono noč po tako lepih dveh uspehih s sodi in z zavzetjem sovražnih artilerijskih utrd so bili uverjeni junaški taborniki, da jih čaka drugi dan smrt z družinami vred!

Veržejski strelski stotnik Karol Ropoša je pregledal na konju svojo »vojsko«. Pešce je odposlal naprej na Cezanjevce. Prvem oddelku je sledil s konjiki, da bi ne prišlo do kakih napadov iz zasede. Iz Cezanjevec jo je ubrala pehota na Žerovince in Cerovec, kjer naj počaka dobro skrita pod poveljstvom Mihajla Juriniča.

Ropoša je sklenil, da bo udaril na Kruce ob jutranjem svitu od Sv. Miklavža. Plahi in presenečeni pesjani bodo skušali uteči proti Cerovcu. Zadeli bodo

na pehoto in ta bo že opravila svoje. Stari vojniki je izdal strogo povelje: »Pobiti vse, izvzemši na videz boljše Kruce, katerim se bodo osvetili z navlečenjem na kole!«

Ropoša in njegove starešine je strašil pri vsej veri v popolno zmago čudno ter nenavadno razsvetljeni Jeruzalemski hrib. Nekateri so bili mnenja, da napadajo Kruci in se brani tabor ob svitu plamenic in grmad. Drugi so trdili, da so pri veržejskem cinanju Madžari na vrhu Jeruzalema, kjer opravljajo s premaganimi poslednji posel z občnim pokoljem ter požigom. Pri deljenem mnenju je še pristavil stari orjak: »Naj gre za odbijanje napada ali za zmago Krucev, Veržejci bodo učinili svoje. Zmage, krvi, smrti in požigov pijani Kruc bo rajal le par ur!«

Kruci po jeruzalemskih grabah, kotanjah ter gozdcih so bili tolikanj brezskrbni, da so menili, da imajo za svojim hrbtom opravka z lastnimi ojačenji, ko se je zakadila vanje ob prvem svitu veržejska konjica. Šele slovenski bojni klici so prebrihtali dre-majočo druhal, da se je zavedla, s kom da je dobila svež opravke in to od čisto nepričakovane strani.

(Dalje sledi.)

votlin v prebivališče za ljudi bi ne bila predraga.

Svojevrsina oporoka.

Prebivalec angleškega mesta Birmingham je naložil po svoji smrti v banko 2 tisoč funtov šterlingov ter določil v oporoki naslednje: Obresti omenjenega kapitala se naj uporabijo za poravnavo računov stalnih gostov one gostilne, v katero je on v življenju najrajše zahajal. Če bi pa ta krčma kedaj propadla, naj se prenese ustanova na sosedno restavracijo. Ako bi uvedli na Angleškem alkoholno prepoved, naj pripadejo obresti Rdečemu križu.

pošta iz Brezna. Od 1. junija je vsa pošta za župni urad, šolo, žandarmerijo in druge navedene na Brezno. Radi železnice je pač prav, kajti prej je vsaki avizo romal okoli na Marenberg ter povzročal sitnosti glede ležarine, najbolj pa, če je šla roba na postajo Vuhred-Marenberg, ker iz Remšnika pač malokdo hodi ali vozi na Vuhred. Torej pišite za Remšnik pošta in postaja Brezno. Pošljite nam mnogo hakaznic, zaznamovanih z jurji, kajti denarja rabimo vsak zase, pa tudi za društveni dom in razgledni stolp pri sv. Pankraciju. Kaj več vam pa danes ne povemo. O ja, to še lahko izveste, da letos obhajamo 25letnico Izobraževalnega društva in to dne 1. julija, z bogatim vzporedom. Živel!

Sv. Barbara pri Mariboru. Po dolgem in mukopolnem trpljenju je v preteklem mesecu umrla Ivana Bezjak, žena našega pismonoša. Pokopali smo jo na kvaterno nedeljo ob obilni množici ljudstva. Bila je skrbna gospodinja in dobra mati svojim otrokom. Naj v miru počiva! — Gradnja ceste Korena—Duplek lepo napreduje; ko bo dogotovljena, se ne bo več reklo, da smo iz blatne Korene doma. — Letina kaže srednje. Ako nas bo ljubi Bog obvaroval toče, homo še vsega imeli, le denarja nam primanjkuje.

Ormož. Na praznik presv. Rešnjega Telesa je bil za blagoslov postavljen na glavnem trgu nov oltar, ki ga je okusno v splošno zadovoljnost napravil in zanj tudi prostovoljne darove nabral mizarški mojster Velnar Jožef. Meščani so radi prispevali, rekoč: »Za kaj takega pa že radi damo!« Oltarni prt je izdelala gđ. Marta Horvat. Naj bo vsem plačnik in jih blagoslovi Tisti, za katerega so delali in žrtvovali. — Iz sklada za brezposelne delajo cesto od Ormoža do Dobrave, tako da bodo Dobravčani zdaj čutili, da spadajo pod ormoško občino, ne pa morda pod Litmerk. Kadar jim bodo napeljali še elektriko, bodo Dobravčani šele enakopravni z Ormožem. — Trgovec Kosec Tomaž zida blizu hotela Rajh na vogalu graščinskega vrta veliko in lepo hišo za trgovino in stanovanje. — Podjetni vinski trgovec Ozmeč Gustav je kupil od Gomzijeveh dedičev hišo z vinsto kletjo. — Popravljali bodo občinsko hišo, ki že jako kriči po popravilu. — Mrtvo so našli zjutraj v postelji Uršulo Plavec, pridno in pobožno krščansko ženo. — Nenadno hitro se je poslovila od tega sveta Mjerič Gertruda, mati daleč naokrog znanega zdravnika, ki zdravi po Zeileissovem načinu. Posebno radi prihajajo na zdravljenje v Ormož Hrvatje, pa tudi iz Belgrada in iz drugih južnih krajev naše države prihajajo, zlasti poleti.

Veržej. V nedeljo dne 24. junija bo v Marijanišču slovesna proslava presv. Srca Jezusovega. Pristrčno vabljeni vsi častilci božjega Srca od blizu in daleč! Zlasti pa se odzovite njemu posvečene družine iz sosednjih župnij v obilnem številu in salezijansko sotrudištvo! Da se vsi skupno z zavodovo družino poklonimo božjemu Srcu in obnovimo posvetitev svojih družin. Pokažimo ta dan, da v naših srcih in družinah, v naših domovih vlada Srce Jezusovo, našega Kralja. Pred praznikom se bode v Marijanišču vršila slovesna tridnevna.

Loče pri Poljčanah. V Zbelovski gori je bila bila v noči od 2. na 3. junija ukradena debela svinja. Tatovi so posestniku zavezali dvojna vrata in odvedli iz zaklenjenega hleva svinjo. Zavlekli so jo v bližnjo rž, kjer so pustili samo drob.

Sv. Lovrenc pod Prožinom. Zvonovi od cerkve sv. Lovrenca in sv. Janeza so oznanjali

s svojim tužnim glasom žalostno novico, katere je pretresla vso okolico: preminula je še mlada žena in vrla gospodinja Marija Kroflič, rojena Klajnšek, posestnica v Straži. Pokojnica je bila v najlepši dobi svojega življenja, v starosti 32 let. Bila je splošno priljubljena, kar je pričal njen pogreb. Draga Micka, upamo, da ti je Vsemogočni že tisočero poplačal tvoj trud in trpljenje, zato uživaš zdaj nebeško veselje! Bodi ti domača zemljica lahka, žalujočima rodbinama Kroflič in Klajnšek pa izrekamo pristrčno sožalje!

Šmartno ob Paki. Letošnje leto je za nas res leto nesreč. Še ni pozabljen uboj v Gorenjem, nesrečna smrt Klančnika v vodi, še svež je je spomin na samomor v Skornem v preteklem mesecu, ko nas je doletela nova nesreča. Dne 30. maja t. l. je prihrul ob pol štirih popoldne vihar s točo, ki je stolkla velik del župnije: Skorno, Gorenje, Paško vas, del Slatin in Vel. vrha. Ogromno škode je napravila na polju, kjer je uničila vso ozimno setev, drugi pridelki polja so pa tudi tako poškodovani, da se ne bodo mogli opomoči in dati zadovoljive žetve. Posestniki so hiteli popravljati, kar se da, in obnavljati, kar je možno, že je prišla nova nezgoda: dne 5. junija se bili veliki nalivi, ki so naredili povodenj že po noči. Voda je oblatila še nepokošeno seno in hudo gospodarila na njivah, kamor je segala. Najbolj nesrečna sta pa postala posestnika Ježovnik, po domače Robotnik, in Drofelnik, po domače Golob, ki sta jima v noči od 2. na 3. junija zgoreli gospodarski poslopji. Ob pol 12. uri pred polnočjo je izbruhnil ogenj na Ježovnikovem gospodarskem poslopiju, kjer je bil po našem mnenju podtaknjen, od tam je potem prešel na sosedovo poslopje. Še sreča, da so vaščani ogenj opazili toliko pravočasno, da so mogli rešiti živino. Dobro je služila pri gašenju nova motorica gasilcev iz iste vasi. Njej, na pomoč prihitelim gasilcem iz sosednjih krajev in okolnosti, da je bilo mirno vreme, se moramo zahvaliti, da ni zgorelo pol vasi, kar bi se v drugih okolišnih gotovo zgodilo.

Slaška gora pri Šmarju. Tukaj se je poročila priljubljena, vzorna družbenka Trezika Gajšek. Za spremljevalca skozi življenje si je vzela fanta iz Poljčan. Pred cerkvijo se je neveste spomnila z družbeno zastavo in s šopkom cvetlic Wusserjeva in jo v imenu družbe pozdravila.

Sv. Križ pri Rogaški Slatini. V zadnji številki je poročal »Slovenski gospodar« o bridki zgubi našega priljubljenega g. nadžupnika, dekana in kanonika Franca Korošca. Našega dobrega dušnega pastirja smo spremljali na zadnji poti dne 4. junija. Pogreba se je udeležilo 42 duhovnih tovarišev. Poslovil se je od blagopokojnega v cerkvi g. stolni dekan dr. Fr. Cukala. Pogreb je vodil g. stolni prošt M. Vraber. Na pogreb so prihiteli ljudske množice iz cele rogaške dekanije, domača šolska mladina z učiteljstvom ter Marijina družba. Cerkevno petje je vodil g. stolni kapelnik J. Gašparič, ki je svojčas kaplanoval pri Sv. Križu. Zbor domačih pevcev je zapel dve ganljivi žalostinki. Ob odprtem grobu se je poslovil od rajnega g. stolni prošt. Pohvalno še moramo omeniti gasilce, ki so tvorili pri pogrebu posebno spremstvo, oskrbovali so stražo ob mrtvaškem odru in so skrbeli za red pri sprevedu od župne cerkve na pokopališče pri Sv. Trojici. G. dekana smo položili k počitku ob predniku rajnega, g. nadžupnika Fröhlihu. Nezabni g. dekan, počivaj mirno v Gospodu, v naših molitvah se te bomo spominjali in se skušali oddolžiti za neštete dobrote, katere si nam delil v cerkvi in izven nje!

Marijino življenje:

Kartuzijski brat Filip je spesnil Marijino življenje v čudovitih verzih. Na slovenski jezik je to delo prestavil č. g. Matija Zemljč, župnik pri Sv. Tomažu pri Ormožu. Kakih 60 knjig je še na razpolago. Oddajamo jih po 6 Din. Naročila sprejema

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Sv. Peter pod Sv. gorami. Pretečeni terek so na dvorišču g. Vinka Balona ujeli italijanskega goloba pismonošo. Na nogi je imel obroček iz aluminija z značko »Italia«, s fašističnim znakom in številkami pripadajoče edinice. Na obročku iz gume pa je nosil šifrirano sporočilo. Goloba so oddali potom žandarmerije vojaški komandi. — V sredo dne 6. t. m., ob 11. uri predpoldne, pa je tukaj pristal privatni aeroplan, dvokrilnik, last Drago Markoviča iz Zemuna. Prispel je iz Brna preko Dunaja in mislil pristati v Zagrebu. Izgubil pa je orientacijo. Vsled obilice deževja je bila Sotla močno razlita, kar je potnika (bila sta dva) zavedlo v zmoto, da je to Sava in kje v bližini Zagreb. Pristala sta na travniku Jožeta Mošet in Franca Rogina. Letalo je nosilo značko YU PAV. Potnika sta dala pokositi vso travo okoli 3 metre na široko in v dolžini okoli 100 metrov ter poskušala startati. Letalo je zdrčalo po pokošnem travniku in par korakov prej, predno je zmanjkalo pokošene poti, se je letalo bliskovito obrnilo, tako da je bil trebuh letala zgoraj in letalca spodaj. Letalcema se ni zgodilo ničesar. Pač pa je bil zlomljen propeler in poškodovan rep na letalu. Letalo so zložili skupaj in na tovornem avtomobilu prepeljali v Zagreb.

Št. Vid na Planini. Dne 7. junija t. l. nas je zapustil č. g. kaplan Varga, ki je premeščen k Sv. Juriju v Prekmurje. Slovo od blagega gospoda je bilo pristrčno in težko, saj si je pridobil v tej kratki dobi tuk. bivanja srca vseh. Posebno so ga vzljubili njegovi učenci, ki so ob odhodu glasno jokali. Bil je splošno priljubljen, kakor malokdo. Ni čudno, saj je tudi dajal ljubezni polno mero in vodil ljudi h križu s tako vnemo, kakor le more božji delavec. Zato želimo prav iz srca, da pride še k nam in nadaljuje tako lepo započeto delo v planinskem Gospodovem vinogradu. Saj je vzljubil te naše planine in je bilo slovo od kraja in od dragih župlanov res težko. Naj mu plača Bog vso njegovo ljubezen, mi pa smo tudi vnaprej njegovi učenci, saj je tako lepo učil povsod, da bodo njegovi nauki spremljali nas vse skozi celo življenje. Hvala delavcu Gospodovem!

Sv. Rupert nad Laškim. G. urednik, lepo povestico s čednim začetkom, imenitnim potekom in nepričakovanim koncem bi Vam rad povedal; pa prosim, ne mislite, da je svetorupertska rana, ali da se je zgodilo v tistih časih . . . ! Ne, pristno domača zel je, in zgodila se je pred kratkim, tudi resnična je več ko na pol! Torej pa poslušajte, kako je bilo! Mogoče Vam je znano, da obstoji tudi v našem slavem Sv. Rupertu — kakor marsikje po naši slovenski zemlji — podružnica bratovščine jeruzalemskega osla: njen prvi načelnik in predstojnik je znani dolgouhec iz Jeruzalema na Cvetno nedeljo, odbor in udje bratovščine pa so fanteki in fantje in tudi možje, ki so dolgouhca stražili in varovali pred sitnimi

Za zaročence:

Katekizem o zakonu je knjižica, ki pouči zaročence o vsem potrebnem. Škodila pa ne bo tudi zakoncem, ako jo preberejo, ker so marsikje že pozabili, kaj je sveti zakon. Knjižica stane le 4 Din in se dobi v

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

muhami in vbadi. Ta slavna bratovščina se je kmalu razširila obenem s krščanstvom po vsej ubogi, grešni zemlji, in podružnico jeruzalemskega osla najdeš tudi pri nas. Vsako nedeljo in praznik, po zimi in po leti, lahko vidiš in gledaš junake te bratovščine, kako zvesto in vztrajno opravljajo svojo službo ravno med cerkvenim opravilom v kakem zatišju zunaj cerkve; sitne muhe preganjajo z dišečimi cigaretami in s pripovedkami o nočnih potih in dogodkih črne teme ščegetajo ušesa svojega vzornega načelnika. Notri v cerkvi je župnik ravno govoril o tistih evangeljskih povabljenih na imenitno večerjo, kako so se vsi lepo izgovarjali, da niso prišli. Ko gospod zve, da je zunaj cerkve zbrana cela podružnica bratovščine jeruzalemskega osla, pa pohiti po pridigi ven, da bi prišlece lepo sprejel. V primernih besedah pozdravi gospod župnik varuhe dolgouhca ter jim izrazi globoko priznanje za njihovo junaško vztrajnost pri tako odlični službi, bodreč jih k stanovitosti do konca. — Veste, gospod urednik, preveč mastna juha tudi ne tekne, in tako se je zgodila čudovita reč: varuhe jeruzalemskega dolgouhca je dolgo in široko občudovanje in javno priznanje tako zmedlo, da so za trenutek zgubili vso razsodnost; da bi si delovanje zmedenih možganov spet uredili, jo pobrišejo slavni junaki v diru v bližnjo gostilno, češ, litrček ljutomerčana bo že storil svojo moč. Pa smola, gostilničar, dober in moder mož, ki je iz okna svoje hiše gledal ves prizor pri cerkvi, izrazi prišlim junakom svojo žalost, da jim ne more postreči, ker se ne čuti vrednega, da bi sprejel v svojo hišo tako odlične goste. Varuhi dolgouhega jeruzalemskega pokrovitelja pa so se nato umaknili v zatišje ščetinarskega bivališča, da bi tam nemoteni lahko nadaljevali svojo vzvišeno nedeljsko službo.

Iz zagrebške torbe. Kar zagrnilo so se v nedeljo dne 3. junija zagrebške ulice, koder je korakala 1200glava množica slovenskih romarjev iz Ptujskega polja, iz Slovenskih goric, Prekmurja in kdo bi še vse naštel. Saj jih je bilo dva vlaka, ki so se šli poklonit Mariji v Bistrici, od tu pa v Zagreb, kamor so dospeli ob desetih. Popoldne se je narod razšel, da si ogleda po lastni želji zagrebške zanimivosti. V muzeje, gledat zverine v Maksimir, po cerkvah, trgih in parkih, na Mirogoj, kjer so postali tudi na Radičevem grobu in zmolili očenaš za pokoj njegovi duši. Pa svoje znance so si obiskali. In »Lotmeržani«, kako ne bi našli g. Seršena, rojaka, ki v Radičevi ulici toči najboljšega ljutomerčana! Vsak je našel svoje. In dekleta so imela nekatera res lep dan. Mamica je prišla na obisk! In je bila vesela mamica, srečna hčerka, da sta se srečno našli daleč od doma, kjer hčerki tujina kruhek rodi. Tam po parketih, na preprogah, po divanih. To je strmela mamica, kako je njeni hčerki lepo . . . Z dvema vlakoma so se romarji odpeljali zvečer nazaj domov. Njihovi spremljevalci so bili: župnika iz Hajdine in od Sv. Miklavža ter g. Munda

iz Ljutomera. V Bistrici so imeli pravi mision, Morda še več, zakaj celo noč so spovedovali romarje. Pa so se junaško držali tudi v Zagrebu, da so si ljudje kar največ ogledali. Videli so marsikaj, a tistega, kar je nam Slovincem v Zagrebu najlepše, si pa le niso ogledali: Sv. Roka!

Razkrinkani fakir.

Indijec Ulmai se je že dolgo ukvarjal s fakirstvom (čarovnijami). Med pobožnimi molitvami v hribih se je povspel do fakirja.

Nek glas ga je zvalil iz samote v veliko mesto.

Posedal je moč »slepila z motvozom«, pod njegovo roko je zraslo trenutno palmovo seme v drevo, kačji pik mu sploh ni škodil.

Če so se dolgočasili Angleži pred velikim hotelom, ali so pripeljale ladje potnike na vzhod in so si hoteli ogledati tuji mesto, so jih privedli kuliji (nosači) k Ulmaju.

Seme palme.

Med tem, ko je njegov pomagač razbijal po bobnu, je stopil on, fakir, pokrit s turbanom, pred šotor. Iz njegovih prs se je izvil visoko potegnjeni: »Hie — ie!«, dokler ni prešel klic v žvižg, ki je preplašil angleške gospe in kače. Ponosno se je ozrl fakir naokrog, če je zbranih dovolj radovednežev.

Nato je vzel palmovo seme, ki je romalo iz roke v roko gledalcev in je še pokazal na z zemljo napolnjeni lonec. Pred začudenimi očmi ter odprtimi usti gledalcev je zrasla iz nežnatnega in v loncu položenega semena palma . . . Iz fakirjevih rokavov so prilezle najbolj strupene kače, ne da bi ga bila katera pičila. Iz ust čarovnika se je oglasil pretresljivi: »Hie — ie!« in odstranil se je počasi, prepustivši pomočniku, da je zbral darovane srebrnike. Še le po njegovem odhodu so se zavedli nad vse začuden gledalci toliko, da so se začeli med šepetanjem razhajati.

»Slepilo z motvozom«

so zahtevali gledalci zopet in zopet. A vodniki ter kuliji so razlagali, da se mora veliki Ulmai za to čudo posebno truditi in da ga ne more pričarati vsakemu. Fakir se je pustil tako dolgo prositi, dokler mu niso ponudili tuji bogate nagrade.

Potem je stopil Ulmai častljivo v krog zbranih radovednežev, povezan krog ledenj s svilenim motvozom. Nastala je grobna tišina. Fakir je čakal, da ni bilo čuti niti dihanja. Stopil je k njemu majhni, malodane nagi pomačček. Z dolgimi prsti je razvezal pentljo na fakirjevem motvozu, katerega je čarovnik vrgel v zrak z rezkim: »Hie — ie!« In glej: Vrv se je postavila navpično med zemljo ter nebom in zgedala liki v zemljo zapičena bambusova palica ter pritrjena na nekaj nevidnega v zraku. Mali Malajček je položil nogo na fakirjevo koleno in je plezal po vrvi čisto do vrha, kjer se je odpočil v zanki.

Angleži so kar strmeli kvišku, dokler ni odjeknil fakirjev »Hie — ie!« in je mladelec splezal po vrvi nazaj na tla. Ko

je skočil Malajec na zemljo, se je zvil motvoz in postal vrv. To je bilo fakirjevo največje slepilo, katerega so hodili tuji gledat iz najbolj oddaljenih krajev.

Na stotine gledalcev je tolikokrat pri sostvovalo opisanemu »čudežu«, gledali so ga z nevernimi očmi, a vendar ga niso doumeli.

Neki učenjak je fotografiral čudo in je stopil drugi dan pred radovedneže z razvito ploščo. Videli so na njej fakirja, a motvoz je ležal lepo zvit poleg njega na tleh in se ni dvigal proti nebu. Po tem razkrinkanju je fakir prepovedal fotografiranje slepila.

Fakir in ženske.

Fakir Ulmai je postajal od dneva do dneva bogatejši in je že posedal svojo lastno hišo in veliko denarno premoženje v banki. Podpisoval je svoje ime v spominske knjige ameriških in angleških bogatašinj, ako so zaprosile za to uslugo. S svojimi bodečimi očmi ženske sploh niti pogledal ni. Preziral je žensko bitje. Zanimal je odločno, da bi bivala v ženi duša. Sploh je gledal na ženske, kakor bi ne bile iz mesa ter krvi in kakor bi za njega sploh ne obstajale.

Ni se pogovarjal z ženskami v svoji mladosti . . . Ne, ko ga je peljal stari romar na goro. Ne, ko je prebil cela leta v samotni molitvi.

Nikdar ne bo pogledal ženske. Žena mu je bila slabost . . . In Ulmai je bil — moč.

Leta so prišla ter minula, tuji so prihajali ter odhajali.

Usodno srečanje z očmi.

Zopet je pel boben pred fakirjevim šotorom . . . Tuji so brzeli izpred hotela pred šotor. Velika ladja s svetovnimi potniki je počivala ob sidru v luki. Izza zavese je stopil pred gledalce veliki Ulmai, držeč v roki palmovo seme, a se je skrtil ter se ni prikazal, da se postavi z motvoznim slepilom. Njegove žareče oči so bliskale po gledalcih v krogu. Vsakemu je naklonil en pogled, ki se je zasadil z bliskavico v plave, rujave ter sive oči radovednih gledalcev . . .

Naenkrat je pa omahnil fakir. Srečal je oči, na katerih se je odbil njegov vse navzoče uspavajoči pogled. Zopet je poiskal te nepremagljive oči . . .

Bile so velike ter baržunasto rujave. Zrle so milo, kakor bi gledala srna, bile so čiste in so jih nekoliko prikrivali temni obrvi.

Fakirju se je dozdevalo, da gleda skozi te oči, ki so se upirale njegovi moči, čeravno so zrle vanj z otroško radovednostjo.

Čarodej je zravnal svojo visoko postavo. Pogledal je od zgoraj navzdol zapovedujoče . . . Čutil je, kako so sledili vsi njegovemu pogledu, le deklica v črni obleki, ki je stala poleg starega Angleža, ni klonila pred njegovimi bliski iz oči.

Še enkrat je ošinil Ulmai z očmi navzoče, nato je kriknil svoj »Hie — ie!« in je pognal vrv v zrak. Oči vseh so videle, kako je zletel motvoz kvišku in je takoj zopet padel na tla . . . Gledalci niso obtičali s pogledi tam gori

na koncu vrvi, kjer so pričakovali čudež pritrditve motvoza v zraku. Vsi so strmeli vprašajoče v velikega Ulmaija ter dečka, ki je stal mirno tik indijskega čarovnika.

»Hie — ie!« je kriknil fakir še bolj pretresujoče, še enkrat je zagrabil vrvi, jo pognal visoko, pa padla je poleg nje, ne da bi se obesila v zrak.

Videti je bilo, kako se maja visoka fakirjeva pošlava. Njegov pogled je iskal oči, velike baržunaste oči mlade, nedolžne deklice, ki se je ozirala boječe ter nemirno krog sebe. Zagledal se je v deviški obraz...

Videl je prvo žensko bitje!

Videl je nekaj, česar še doslej njegove oči niso nikoli videle. Izsledil je v ženski dušo in ta duša je bila čistejša od njegove. Bila je višja, močnejša, pred katero je moral kloniti.

Nikdo ni umel, zakaj se je pognal čarodej Ulmai naenkrat naprej. S krikom sovraštva je sunil bodalo proti srcu nedolžne deklice, ki je boječe odskočila. Stari Anglež je dobil sunek v svojo roko, ki je začela krvaveti. Pritiheli so še drugi Angleži, ki so pobili na tla s palicami fakirja, ki ni čutil udarcev. Njegovo telo je bilo neobčutljivo glede telesnih bolečin, katere je zmagoval s silo ter s čistostjo svoje duše. Ko so ga odgnali stražniki, je občutil v svoji notrajnosti najhujšo bol. Bolečino, katero povzroča ženska, če je premagala močnega moža!

Poslednje vesti.

Domače novice.

Romanje v Rajhenburg. Krščanska ženska zveza za Maribor in okolico priredi na splošno željo dne 7. in 8. julija t. l. romanje v slovenski Lurd — v Rajhenburg. Vsi, ki bi se radi udeležili tega romanja, se naj prijavijo do 16. junija na naslov: Bauman Katarina, predsednica Krščanske ženske zveze v Mariboru, Cvetlična ulica 23, ali pa se prijavijo osebno v društveni pisarni, ki posluje na Aleksandrovi cesti 6 I, vsako sredo in soboto od 8. do 10. ure dopoldne in od 2. do 4. ure popoldne. Vožnja tja in nazaj stane samo 50 Din. Vsak udeleženelec mora plačati ob priglasitvi znesek 25 Din, ostalih 25 Din po najpозnejše do 1. julija. Romanja se lahko udeležijo tudi moške in fantje. Priglasite se še danes, da ne bo prepozno!

Primarij dr. Ivan Raišp v Celju se je preselil v lastno hišo na Kralja Petra c. 26. 613

Sv. Peter pri Mariboru. Vse vrle šentpeterske fante, ki so dobre volje, vabi odsek Kat. akcije na izlet v nedeljo dne 17. junija na zeleno Pohorje. Zbiramo se ob 3. uri pri gostilni Sande. Fantje, prinesite s seboj obilo dobre volje in nahrbtnik klobas. Na veselo svidenje!

Cezanjevci pri Ljutomeru. V Desnjaku je dne 28. maja umrla posestnica Marija Filli. Že pred mesecem jo je zadela možganska kap, tako da je deloma ohromela. Voljno je prenašala bolezen, dokler je ni Bog rešil velikega trpljenja. Naj v miru počiva!

Planina pri Sevnici. Planinci še ne pomnijo tako lepega pogreba, kakršnega je imela gospa Jozefa Špan, katero smo pokopali v

soboto dne 9. junija. Poleg številnega občinstva je spremljalo rajno mamico 10 duhovnikov in 12 klerikov salezijanskega zavoda iz Radne. Pred hišo žalosti ji je po blagoslovitvi krste zapel planinski mladinski zbor v slovo: »Spomladi vse se veseli«. V župnijski cerkvi so se darovale za dušni blagor rajne štiri sv. maše obenem. Slovesni Requiem »Reši me«, psalm »Usmili se me Bog« in dve nagrobnici je ganljivo lepo popeval zalezijanski pevski zbor. V sprevedu je nosila šolska mladina 13 lepih vencev, darovanih od sorodnikov in prijateljev. Na pokopališču je govoril poslovilne in tolažilne besede domači gospod župnik Jakob Sajovic. V svojem lepo sestavljenem govoru je povdarjal njeno živo vero in trdno zaupanje v Boga in občudovanja vredno vdanost v najsvetejšo voljo božjo. To polnost božjega duha je dobila v molitvi, katere ji nikdar ni bilo dosti, in v vsakdanjem prejemanju sv. obhajila. Smrti se ni prav nič bala, mirno jo je pričakovala v trdnem zaupanju na boljše življenje v večnosti. V svojem življenju je izdatno podpirala misijone in siromake. Bog nam daj več takih vzornih mamic! Za blago pokojnico žaluje dobri mož, s katerim je 48 let delila žalostne in vesele ure, in sedem otrok, med temi dva salezijanca, šolska sestra, učiteljica, žena poštnega uradnika, posestnica v Bučah in Stanko, posestnik na Planini.

MALA OZNANILA

Prodaj posestvo 4 orale. Alojz Vizjak, Sveti Miklavž, pošta Hoče. 606

Hiša lepa zidana z vrtom in sadonosnikom se prodaja v okolici Maribora, 5 minut od železniške postaje in farne cerkve. Naslov v upravi lista. 605

Posestvo se prodaja v Spodnjem Velovlaku pri Ptuj, obstoječe iz stanovanjske hiše z dvema stanovanjema, gospodarskega poslopja in 14 oralov posestva (eventualno se odda tudi manj oralov pri hiši). Razven tega se prodajo tudi posamezne parcele, kakor njive, travniki in gozdovi. Pojasnila daje: Al. Brenčič, posestnik in trgovec v Ptuj. 614

Lesni trgovci! Žaga z žagarsko kočjo in nekaj zemlje se prodaja. Žaga leži ob prometni cesti pri Sv. Lovrencu na Pohorju. Natančnejše podatke daje dr. Kukovec Vekoslav, odvetnik v Mariboru, Sodna ulica 9. 617

Domačo pijačo jabolčnico si lahko napravite zdravo, okusno, že iz znanega ekstrakta »Jabolčnik«, kateri se je od strani posestnikov pohvalno obnesel, kakor tudi se je ta preparat od vseh drugih najboljše izkazal ter stane za 150 litrov 50 Din. Za uspeh se jamči. Naročila sprejema začasno uprava »Slovenskega gospodarja« v Mariboru pod šifro »Jabolčnik«. 618

Vabilo na letni občni zbor Hranilnice in posojilnice v Galiciji (v likvidaciji) ob 8. uri zjutraj, po rani sv. maši, v prostorih posojilnice dne 24. 6. 1934. Spored: 1. Čitanje računskega zaključka za leto 1933 in odobritev. 2. Poročilo o izvršeni reviziji. 3. Volitev. 4. Slučajnosti. Če ne bi bil občni zbor sklepčen ob 8. uri, se vrši isti pol ure pozneje pri vsakem številu navzočih. K obilni udeležbi vabi odbor. 610

Prodaj posestvo 9 oralov, sadonosnik, gozd in njive. Naslov v upravi lista. 609

Vzamem v najem ali pa eventuelno kupim na odplačilo Umetni ali Kmečki mlin z nekaj posestvom na stalni vodi in v lepem kraju. Naslov v upravi lista. 615

Izjava. Podpisani preklicujem žalivke, izgovorjene napram g. Eberhard Alojza, občinskega svetnika, pri priliki rubeža dne 1. 6. t. l. ter se mu zahvaljujem, da je odstopil od sodnega pogona. Polička vas, dne 7. 6. 1934. — Onič Benedikt. 611

Sadni nakupovalci! V vseh krajih, kjer je sadje, jabolka, dobro obrodilo, iščem svoje zastopnike, oziroma sadne nakupovalce. Vsi zainteresirani pošljite točno natančne podatke izvoznim tvrdki: Veletrgovini Ivan Göttlich, Maribor, Koroška cesta 126—128a. 616

Izjava. Podpisana Ferme Ana, posestnica v Brezju št. 9, p. Sv. Štefan pri Šmarju-Jelše, izjavljam, da nimam nikake podlage, da bi očitala g. Francu Rozmanu, trgovcu, Celje, kaj nepoštenega, posebno, da bi bil nabrisal kake kmete in obžaljujem, v kolikor sem kaj takega trdila. Celje, dne 11. jun. 1934. — Ana Ferme. 612

Prodaj kolo (bicikel). Vprašati pri Antonu Puhaj, Rošpoh 174 pri Mariboru. 604

Šivalni stroj poceni za prodaj. Roza Sidar, Maribor, Pobrežka cesta 9. 603

Kovaškega vajenca sprejme Voga Martin, Sli vnica pri Celju. 607

Kotla za kuhanje žganja in perila, bakrene brzoparilnice Alfa, obenem tudi s pripravo za kuhanje žganja, **brizgalnice za vinograde** si nabavite po ugodnih cenah pri Jakobu Kos, kotlarstvo, Maribor, Glavni trg 4. 608

Sadje in sočivje zakuhavajte v **Weckovih kozarcih**, ki so najboljši. Prodaja jih in pošilja cenike **Jos. Jagodič, Celje, Glavni trg.** Tukaj dobite dnevno sveže žgano kavo, vse špeci rijsko blago in tudi železnino. 597

Služba organista in cerkvnika se razpisuje do 15. junija 1934 v Šmartnem na Poh. 601

Prodaj srednje posestvo na Ploderšnici št. 27, Sv. Jakob v Slov. goricah. 598

Lep gozd je zelo poceni na prodaj. Šalamun, gostilna, Sv. Urban pri Ptuj. 602

Kmetice! Najboljše zamenjate repico, bučno seme in drugo v tovarni bučnega olja v Mariboru, Taborska 7, pr. drž. mostu. 600

Dijaki se sprejmejo za prihodnje leto. Cela oskrba 300 Din mesečno. Naslov: Maribor, Splavarska ulica 6, zraven knjigovoznične Tiskarne sv. Cirila. 599

Cerkveno-konkurenčni odbor pri Mar. Snežni razpisuje ustno licitacijo za napravo novega gospodarskega poslopja pri mežnariji. Licitacija se vrši v četrtek dne 18. junija 1934, ob 10. uri dopoldne, na licu mesta pri Mar. Snežni. — Cerkveno-konkurenčni odbor Marija Snežna Velka. 595

Prodaj se 7 hl dobrega mašancker-jabolčnika. Naslov v upravi lista. 594

Mostin, moštna esenca za izdelovanje dobre in zdrave domače pijače, samo v drogeriji M. Kane, Maribor, Slovenska ulica. 577

Čitateljem v pouk in zabavo.

Najstarejša Jezusova podoba.

Najstarejšo — pravo Jezusovo sliko je pustil rimski cesar Tiberij (14 do 37 po Kr. r.) vrezati v dragoceni kamen smaragd. Ta je bil nekoč last carigradske cesarske zakladnice in je prišel leta 1453 v turške roke. Sultan Bajazit II. ga je podaril s kopjem, s katerim je bilo prebodeno Jezusovo srce na križu, papežu Inocenciju VIII. za odkupnino svojega brata, katerega je ujela krščanska vojska pri otoku Rodu. Z v kamen urezano sliko se ujema podoba, ki je opisana v pismu P. Lentula, prokonzula (cesarjevega namestnika) v Judeji, katerega je ta pisal rimskemu cesarju Tiberiju in se glasi:

»Cesarju Tiberiju pozdrav! Veličanstvo, tukaj odgovor, ki ga želiš. V teh krajih se je pojavil neki človek, obdarjen z izredno močjo, imenujejo ga »veliki prerok«. Njegovi učenci ga imenujejo »sin božji«. Ime mu je Jezus. Zares, o cesar, čudežne stvari se slišijo vsaki dan o tem Kristusu: namreč, da obuja mrtve, ozdravlja vse bolezni, preseneča ves Jeruzalem s svojim izrednim naukom. Njegovo obličje je veličastno, obraz mu kar žari in je poln milobe. Tisti, ki ga ljubijo, ga ljubijo in se ga obenem tudi boje. Pravijo, da ima njegovo, kakor vrtnica rumeno in s po sredi razdeljeno brado obraslo lice lepoto, ki se ne more z ničemer primerjati in ga radi sijaja nihče ne more dolgo gledati. S potezami obraza, s plavimi očmi in s kostanjevimi lasi je podoben svoji materi, ki je najlepši pojav, ki se je sploh kedaj videl v teh krajih. V njegovih jedernatih, dostojanstvenih in neoporekljivih besedah se izraža najčistejša krepost in modrost, ki je mnogo večja kot modrost največjih modrijanov. Kadar prigovarja in kara, je strašen, kadar uči in vzpodbuja, je blag, ljubezniv in prikupljiv. Hodi bos in gologlav. Mnogi se mu smeji, ko ga gledajo od daleč, ko pa so z njim, drhtijo in strmijo. Nikoli ga nihče ni videl, da bi se smejal, toda mnogi so ga videli, da se je jokal. Vsi tisti, ki so občevali z njim, pravijo, da so pri tem sprejeli mnogo dobrot in zdravja. Vendar so mu nadležni hudobneži, ki pravijo, da trdi, da so kralj in podaniki pred Bogom enaki. Zapo-vej mi v tej zadevi in hitro ti bo ustrezno. Zdrav ostani. P. Lentul.«

Največja sveča.

Veliko zahvalnih in spokornih procesij se vrši po katoliških krajih, ki so največkrat izpolnitev več stoletij starih zaobljub. Posebno zvesto izpolnjujejo zaobljubo svojih prednikov kmetje. Izreden prizor se nudi vsako leto na binkoštno nedeljo gledalcem na Bogenbergu pri Straubingu na Bavarskem. Že 900 let obstoja navada, da prinesejo krepki fanti 13 m dolgo svečo vsako binkoštno nedeljo iz 70 km oddaljene vasi Holzkirchen na strmi Bo-

genberg. Pred 900 leti so namreč našli predniki pri Mariji na Bogenbergu pomoč zoper strašno morilko kugo. Časti za prenos nekaj centov težke sveče postanejo vsako leto deležni najbolj močni fantje. Ogromno svečo lahko nese vsak posameznik le nekaj metrov in jo odda nato naslednjemu. Na ta način se menjavajo nosači. Samo eden sme nesti, ostali pa tvorijo krog nosača krog, da priskočijo na pomoč orjaški sveči, če bi zašla iz ravnotežja. Prenos sveče se vrši med slovesno procesijo, katere se udeleži na tisoče kmetov. Omenjeni praznik se zbere tudi na tisoče radovednežev od blizu in daleč, da si ogledajo navado prenosa največje sveče.

Aniviardi.

V švicarskem kantonu Wallis živi čudno ljudstvo: Aniviardi. Po ustnem izročilu bi naj bili potomci divjih Hunov, onega plemena, ki je povzročilo z vpadom v Evropo leta 375 po Kr. r. preseljevanje narodov. Aniviardov je danes še 2000. Aniviardski kmet posedajo deset na kole postavljenih bivališč. Vsako od teh bivališč je zgrajeno po hunskem načinu v raznih višinskih legah. Večkrat na leto naložijo Aniviardi svoje imetje na vozičke. Po 3 moške izžrebajo in ti ostanejo doma, da čuvajo naselbno. V narodu Aniviardov tiči nagon potovanja. Preživljajo se z vinogradništvom in poljedelstvom. Celotna naselbina je skupna last in jo tudi obdelujejo z združenimi močmi. Od izkupička prejme vsak svoj delež po delu ter potrebi. Vino in žito sta ponos Aniviardov. Vsako leto izvolijo vinogradnega oskrbnika. Ta razdeli posamezne delovne okraje in preiskuje ukleteno vino. Aniviardi pustijo vino po 20 do 30 let v kletih. Posedajo pa celo po 60 let stara vina. Nad vinogradnim oskrbnikom, ki predstavlja važno osebnost, je plemenski starešina. V skupnem činu z vinarskim oskrbnikom je še poštar.

Aniviardi imajo v kantonu svojo posebno občino, kateri načeljuje od naroda na gotovo dobo izvoljeni starešina.

Najnovejša pridobitev brezžičnega prenosa.

Znameniti iznajditelj Nikola Tesla že dela dolgo na prenosu električne moči po brezžični poti. Svoje poskuse hoče izpopolniti na ta način, da bode spravil v premikanje brezžično iz električne centrale železnico. Sedaj dela za javnost še prikrite poskuse na železniški progi, ki je v območju Niagara-vodopada ter dolga 60 km. Na to razdaljo bo v kratkem obratoval vlak, ki bo dobival za pogon električno silo brezžičnim potom iz centrale. Amerikanski znanstveni krogi zasledujejo Teslove poskušne vožnje z največjim zanimanjem.

Najboljša podzemeljska železnica.

Ruski inženjerji so prejeli nalogo, da zgradijo pod Moskvo podzemeljsko železnico. Da izvršijo to nalogo, so obiskali vsa velemesta po Evropi in Ameriki, ki posedajo podzemeljske prometne zveze. Po teh ogledih so napravili za Moskvo načrt, ki predstavlja za potnike tehnično popolnost ter izredne udobnosti.

Celotno železniško omrežje pod zemljo bo obsegalo 80 km. Prva linija, ki jo že gradijo, pelje pod najvažnejšimi prometnimi cestami. Izkopavati so začeli zemljo leta 1932 in prvi del te železnice bo predan prometu letos dne 7. novembra. V tem oddelu, ki je dolg 12 km, so dela močno napredovala. Začetkom leta je bilo zaposlenih 50 tisoč delavcev in to število se je dvignilo 1. aprila že na 65.000. Povsem gotova sta od te linije 2 km in za nadaljnjih 5 km so izgotovljeni predori.

Pri gradnji prvega dela so zadeli na izredne težkoče, ker jim je udirala na raznih koncih voda. Prebivalci Moskve zasledujejo z napeto pažnjo dela in so uverjeni, da bodo gotova v naprej določenem času. Vlada je določila za gradnjo v letu 1934 350 milijonov rubljev. Sovjeti znajo Moskovčane zanimati za podzemeljsko železnico, o kateri je rekel Kaganovič, Stalinova desna roka: »Cela Moskva dela na podzemeljski železnici.« Udeležba na gradnji je tako velika, da se javlja ob sobotah popoldne na tisoče prostovoljnih delavcev.

Postaje moskovske podzemeljske železnice bodo po 165 m narazen. Vsak vlak bo imel 8 vagonov, v katerih bo imelo prostora in sicer v vsakem vlaku po 200 oseb. Ko bo promet na višku, bo vozil vsako minuto en vlak; na ta način bo omogočeno, da bo odpremila ena postaja tekom ene ure 120.000 ljudi. Skraja bodo obratovali vsi vlaki z isto brzino. Pozneje bodo vpeljali po vzgledu Njujorka posebne linije z ekspresnimi vlaki.

Vagoni in motorji za pogon bodo ruski izdelek. Na to dejstvo polagajo Rusi posebno važnost, čeravno ne prikrivajo, da bodo v tvornicah za obrat podzemeljske železnice zaposleni angleški in ameriški inženjerji.

Pri moskovski podzemeljski železnici se bodo ognili vsem nedostatkem, katere so opazovali skozi leta po drugih velemestih in bi naj bila podzemeljska železnica v Moskvi pravo tehnično čudo.

Leta 1917 je imela Moskva 1.700.000 prebivalcev. Omenjeno število se je dvignilo leta 1933 na 3.600.000. Radi tolikega porasta prebivalstva so se pojavile težkoče glede vsakdanje nadzemeljske vožnje delavstva, uradnikov in uslužbencev po Moskvi na delo. Namen nove podzemeljske železnice je: razbremenitev dosedanjega osebne prometa.

Mlinar samski, priden, z lepimi izpričevali, se sprejme v tovarni Ivan Bezjak, Fram, postaja Rače-Fram. 578

V župnišče se sprejme hlapec, ne pod 30 let, ki ima veselje do kmetijstva. Znamka za odgovor. 574

Za moje veleposestvo v Kamnici šte. 49 sprejemem s 1. novembrom 1934 viničarja s petimi delovnimi močmi, brezpogojno strokovnjak v ekonomiji. Pojasnila se dobe v trgovini J. Šusterič, Maribor, Glavni trg 17. 555

Moštna esenca, izvrstni izdelek za izdelovanje jako dobre in zdrave domače pijače z izvrstnim okusom. Dnevna razpošiljatev. Cena steklenici 20 Din. Ivan Pečar, droge in kemikalije, Maribor, Gosposka ulica 11. 557

OPEKO vseh vrst najboljše kakovosti dobavlja po najnižjih cenah franko vsake postaje opekarna Ormož. 505

Vsakovrstno kupuje po najvišjih cenah Ackermanov nasl. **ZLATO** A. Kindl, Ptuj. 590

Klobuke vseh vrst dobite najcenejše pri trvdki **Bogataj & Janc, Maribor, Gosposka 3.** Velika zaloga iz lastne tovarne. Sprejemajo se klobuki v popravilo. 592

Zopet volitve! Kam gremo po spomladansko blago? Odločitev je lahka!

Vsi v veletrgovino z manufakturnim blagom **Franc Dobovičnik, Celje, Gosposka ulica 13.** 157

tam se prodaja vedno po najugodnejših cenah **fabriško platno** ena širina že od Din 4.— nap. **fabriško platno dvoj. šir.** že od Din 13.— nap. **belo platno** ena širina že od Din 6.— nap. **oksford** za delav. srajce že od Din 6.— nap. **svileni robci** že od Din 20.— nap. **oksford srajce** za delavce že od Din 20.— nap. **bele srajce** z bel. svil. efekt. prs. Din 24.— nap. **moške gate** iz molinosa že od Din 12.— nap. **sukno** v raznih vzorcih 140 cm šir. že od Din 28.— nap.

Posebno velika izbira blaga za birmance!

Zakaj je ravno pri trvdki Dobovičnik, Celje, tako poceni?

Ker se zadovolji z najmanjšim zaslužkom.

Ker nima velikih režijskih stroškov.

Ker se trgovina nahaja v lastni hiši in ne plačuje najemnine.

Ker je trgovina v stranski Gosposki ulici, mora ceneje prodajati, da z nizko ceno stranko privabi!

Ker ima lastno tovarno za odeje »Koutre«.

Ker ima lastno tovarno za izdelovanje perila.

Ker ima velik promet in vsled tega vedno sveže blago.

Nizke cene! — Prosti ogled vseh zalog! —

Vljudna postrežba! — Vam jamči za dober nakup veletrgovina

Franc Dobovičnik, Celje

Vsi, ki potujete, ne pozabite na novi vozni red!

Vozni red v lepi žepni izdaji stane samo 2 Din (po pošti je poslata naprej D 2.50 v znamkah). Preprodajalci dobijo primeren popust. Naročila sprejema:

TISKARNA SV. CIRILA, MARIBOR.

Kupujte pri naših insercih!

Glasbila

Din 280.—, 290.—, 380.— ter 669.— harmonike
Din 160.— gosli
Din 270.—, 377.— kitare
Din 99.—, 135.— bisernice
Din 135.—, 143.— brači
Din 142.— klarineti
Din 275.— flaute. 113

Sternecki

Celje št. 24.

Godbena društva imajo pri večjem odjemu popust. = Zahtevajte cenik z več tisoč slikami. Kar ne odgovarja, se zamenja ali vrne denar.

Za mesec junij

vam nudimo sledeče kipe:

Srce Jezusovo					
velikost v cm	17	20	25	30	30
cena Din	36.—	44.—	56.—	62.—	82.—
velikost v cm	35	37	40	40	42
cena Din	94.—	102.—	120.—	140.—	115.—
velikost v cm	50	60	60	75	80
cena Din	240.—	300.—	375.—	400.—	450.—
velikost v cm		100	100		
cena Din		1720.—	2150.—		

Srce Jezusovo z razpetimi rokami				
velikost v cm	22	25	30	40
cena Din	100.—	120.—	160.—	280.—

Pri naročilu napišite velikost in ceno. Priporočamo se za naročila!

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru

Ranivke, rane, hraste

„FITONIN“ preprečuje infekcije, ustavlja krvavitve, obvaruje rano pred usmratenjem ter dobro in naglo celi. Razni uradni preizkusi potrjujejo, da se more „Fitonin“ uporabljati z vso sigurnostjo pri

vseh ranivkah, poškodbah, opeklinah, hrastah, lisajih, turih, črnih prisadih, ranah od ležanja, zastarelih ranah na nogah, skrofuloznih ranah, odprtih ozeblinah in odprtih hemeroidih.

Steklenica 20 Din v lekarnah. Po poštnem povzetju 2 steklenici 50 Din.

Poučno knjižico šte. 18 pošlje brezplačno »Fitonin« dr. z o. z. Zagreb I-78. 323 Reg. pod Sp. br. 1281 od 28. VII. 1933.

Prodajam skoraj novo hišo v Slovenskih goricah, 5 minut od farne cerkve. Primerna za vpokojenca ali obrtnika. Naslov v upravi lista. 593

Bolje in ceneje kupite naravno mineralno vodo, ako jo naročite neposredno pri vreleu. Cenik radevolje dostavlja: Uprava KOSTRIVNIŠKE SLATINE pošta Podplat. 552

Hranilne knjižice vseh bank in posojilnic kupimo. Bančni konc. komerc. zavod Pečenko, Maribor, Gosposka ul. 10. (Za odgovor 3 Din v znamkah.) 579

Zahtevajte povsod »Slovenskega gospodarja«!

Pletilne stroje prodaja na obroke »TEHNA«, Ljubljana, Mestni trg 25/I. 528

596

Bolni na **reumi** protinu bolečinah v križu, na poapnenju žil in odebeltvi pišite takoj na nižje navedeni naslov. **Brezplačno** pošljem vsakomur poučno razpravo.

Zbiralno mesto za pošto:

ERNST PASTERNAK, Berlin SO, Michaelkirchplatz 13. Abt. H. 288.

Prodajamo na obročna odplačila
švedske posnemalnice za mleko
in 532
brzoparilnice za krmo.
Sprejmemo potnike!
»Tehna«, Ljubljana, Mestni trg 25/I.

ZA BIRMO

vence, obleke in svilo poceni v 390
Trpinovem bazarju, Maribor. Vetrinjska 15.

Na drobno! Na debelo!

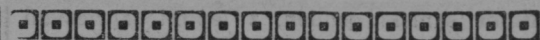
Pristne in priznane najboljše

KOSE znamka VULKAN

ter vso ostalo železnino kupite še vedno naj-
ceneje v najstarejši ptujski trgovini za želez-
nino 540

Brenčič Anton

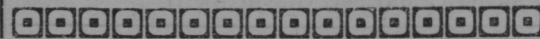
Solidna postrežba! Konkurenčne cene!

Za junij:

Kratko vsakdnevno premišljevanje
v mesecu juniju nudi knjiga **Pre-
sveto Srce Jezusovo**, spisal J. M. —
Knjiga stane vezana 20 Din, broši-
rana 14 Din in se naroča v

Tiskarni sv. Cirila v Mariboru.

Flugs kose z novim pritrjevanjem
brusni kamni Silicium karbid Ia
garkon škropilo
vinogradniške škropilnice
samodelne drevesne škropilnice
škropilnice za čebelarje Din 62.—. 571

Po najnižjih cenah! Zahtevajte cenik!

JOSIP VIDEMSEK, Maribor, Koroščeva ul. 23.

Hranilnica Dravske banovine Maribor

Centrala: Maribor

v lastni novi palači na oglu
Gosposke-Slovenske ulice.

Podružnica: Celje

nasproti pošte, prej Južnošta-
jerska hranilnica.

568

Sprejema vloge na knjižice in tekoči račun proti najugodnejšemu obrestovanju. Najbolj
varna naložba denarja, ker jamči za vloge pri tej hranilnici Dravska banovina s celim svojim
premoženjem in z vso svojo davčno močjo. Hranilnica izvršuje vse v denarno stroko spadajoče posle točno in kulantno.

V S A K P R E V D A R E N S L O V E N S K I G O S P O D A R

Z A V A R U J E

S E B E , S V O J C E I N S V O J E I M E T J E L E P R I

V Z A J E M N I Z A V A R O V A L N I C I V L J U B L J A N I 167

PODRUZNICA: CELJE palača Ljudske posojilnice. **GL. ZASTOPSTVO: MARIBOR** Loška ulica 10

KRAJEVNI ZASTOPNIKI V VSAKI FARI!

Naši javnosti!

Vse, kar dobimo gotovine iz starih posojil, izplačujemo vlagateljem s starimi vlogami v enakih zneskih.
Upamo, da se bodo te razmere kedaj zboljšale.

Vse nove vloge imamo stalno razpoložljive. Vsak vlagatelj, ki na novo vlaga, lahko dobi od nove vloge
vsaki dan vso svoto nazaj. Teh vlog imamo preko 1,500.000 Din.

Ves denar, pri nas naložen, je popolnoma varen. Naše naložbe pri 15 denarnih zavodih ne bodo
utrpele nikake škode. vsa naša posojila so zavarovana s hipotekami. Poleg tega imamo lastne milijonske re-
zerve, če bi tudi kaka izguba kje nastala, in konečno jamči za varnost vlog v znesku 55,000.000 Din 4675 članov
s premoženjem okrog 500,000.000 Din.

Z našimi hranilnimi knjižicami se ne trguje, vsak zahteva za nje celotno svoto.

Ne nasedajte ljudem, ki se zastonj trudijo, da bi z lažmi omajali zaupanje javnosti napram našemu
zavodu.

Če tudi ne moremo sami v celoti kljubovati svetovni gospodarski in domači denarni krizi, vendar pa
smo v moči kljubovati ji tako, da bodo naši vlagatelji obvarovani vsake škode.

Spodnještajerska ljudska posojilnica v Mariboru.